

КОРПОРАТИВТІК ЖӘНЕ ESG–БАСҚАРУ

Корпоративтік басқару жүйесі	44
Орнықты дамуды басқару	54
Маңыздылықты анықтау	58
Мүдделі тараптармен өзара іс-қимыл	60
ESG-тәуекелдерді басқару	64
БҰҰ Жаһандық шарты	72
БҰҰ-ның Орнықты даму мақсаттарына қол жеткізуге қосқан үлес	73
ҚМГ бастамалар мен қауымдастықтардағы мүшелігі және қатысуы	80

ҚазМұнайГаз
NATIONAL COMPANY / ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ

**БОЛАШАҚҚА
ИНВЕСТИЦИЯ**

1-қағидат. Искерлік топтар халықаралық деңгейде жария етілген адам құқықтарын қорғауды қолдап, құрметтеуге тиіс.

3-қағидат. Искерлік топтар бірігу еркіндігін және ұжымдық шарттар жасасу құқығын нақты мойындауды қолдауы тиіс.

8-қағидат. Искерлік топтар қоршаған ортаның жай-күйі үшін жауапкершілікті арттыруға бағытталған бастамаларды қабылдауы тиіс.

10-қағидат. Искерлік топтар бопсалау мен паракорлықты қоса алғанда, сыбайлас жемқорлықтың барлық нысандарына қарсы тұруға тиіс.

КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ ЖҮЙЕСІ

GRI 2-9

ҚМГ корпоративтік басқару жүйесі мемлекетті, стратегиялық серіктестерді, контрагенттерді, инвесторларды, қызметкерлерді, муниципалитеттерді, жергілікті қауымдастықтарды және Компания қатысатын өңірлердің тұрғындарын қоса алғанда, акционерлер мен негізгі мүдделі тараптардың құқықтары мен заңды мүдделерін құрметтеуге негізделген.

ҚМГ корпоративтік басқаруы қазақстандық және халықаралық стандарттарды, сондай-ақ үздік тәжірибелерді ескере отырып, үнемі жетілдіріліп отырады. Жүйенің маңызды элементі стратегиялық және операциялық процестерде ұзақ мерзімді құндылықты құруға, тәуекелдерді тиімді басқаруға және экологиялық, әлеуметтік және басқару (ESG) факторларын есепке алуға ықпал ететін тұрақты даму принциптерін біріктіру болып табылады.

КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ ҚҰРЫЛЫМЫ

ҚМГ корпоративтік басқару құрылымы мынадай:

- **Акционерлердің жалпы жиналысы** – Компания қызметінің стратегиялық бағытын айқындайтын жоғарғы орган.
- **Директорлар кеңесі** – Акционерлердің жалпы жиналысына есеп беретін басқару органы, Компания қызметінің жалпы басқарылуын қамтамасыз етеді.
- **Директорлар кеңесі жанындағы комитеттер** – негізгі мәселелерді қарастыру және шешімдер дайындауды қамтамасыз ететін мамандандырылған органдар:
 - Тағайындаулар мен сыйақылар жөніндегі комитет – кадр саясатына, еңбекақы

жүйесіне және персоналды дамытуға жауапты.

- Стратегия және портфельді басқару жөніндегі комитет – стратегиялық даму, инвестициялық саясат және бизнесті трансформациялау мәселелерімен айналысады.
- Аудит жөніндегі комитет – қаржылық есептілікке, ішкі бақылауға және тәуекелдерді басқаруға бақылау жүргізеді.
- Қауіпсіздік, еңбек және қоршаған ортаны қорғау және орнықты даму комитеті – орнықты даму қағидаттарын енгізу және Компанияның экологиялық әрі әлеуметтік аспектілерін бақылауды қамтамасыз етеді.

- **Басқарма** – Директорлар кеңесіне есеп беретін атқарушы орган, Компанияның жедел басқаруына жауапты.
- **Ішкі аудит қызметі** – Директорлар кеңесіне есеп беретін тәуелсіз бақылау органы, ішкі бақылау жүйесін және тәуекелдерді басқаруды бағалауға жауапты.
- **Корпоративтік хатшы** – корпоративтік басқаруды іске асыру мен бақылауды

қамтамасыз ететін тәуелсіз лауазымды тұлға.

- **Комплаенс қызметі** – Директорлар кеңесіне есеп беретін, сыбайлас жемқорлыққа қарсы талаптар мен іскерлік этика қағидаттарының сақталуын бақылайтын орган.
- **Омбудсмен** – қызметкерлерге кеңес беретін, еңбек даулары мен іскерлік этика мәселелерін реттеуге жәрдемдесетін тұлға.

ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІНІҢ ҚҰРАМЫ

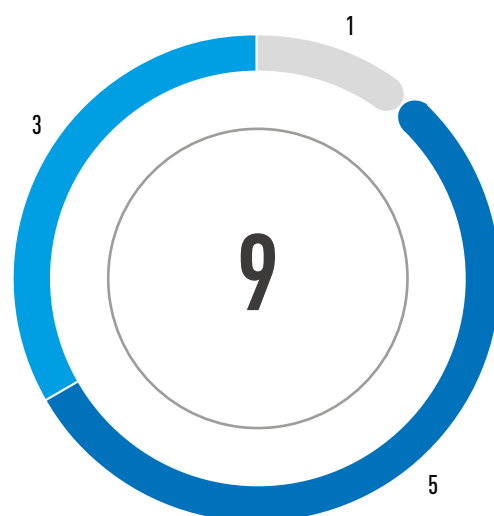
2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ҚМГ Директорлар кеңесінің құрамына мыналар кіреді:

- **Бердіғұлов Ернат Құдайбергенұлы**
Директорлар кеңесінің төрағасы, «Самұрық-Қазына» АҚ өкілі
- **Хасенов Асхат Ғалымұлы**
Атқарушы директор, ҚМГ Басқарма төрағасы
- **Холланд Филип Малкольм**
Тәуелсіз атқарушы емес директор
- **Қарабалин Ұзақбай Сүлейменұлы**
Атқарушы емес директор, «Самұрық-Қазына» АҚ өкілі
- **Отыншиев Елжас Мұратұлы**
«Самұрық-Қазына» АҚ өкілі
- **Жұбаев Арманбай Сапарбайұлы**
Тәуелсіз атқарушы емес директор
- **Арғынғазин Арман Әнуарбекұлы**
Тәуелсіз атқарушы емес директор
- **Мыңшарипова Сая Найманбайқызы**
Тәуелсіз атқарушы емес директор
- **Шәкіров Асқар Оразалыұлы**
Тәуелсіз атқарушы емес директор

ТӘУЕЛСІЗДІК

Директорлар Кеңесі тәуелсіз директорлар саны бойынша корпоративтік басқару кодексiнiң талаптарына сәйкес келедi, олардың үлесi жалпы құрамның 50%-дан астамын құрайды. Директорлар Кеңесінің барлық комитеттерін тәуелсіз директорлар басқарады, ал оның төрағасы «Самұрық-Қазына» АҚ өкілі болып табылады.

ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІНІҢ ҚҰРЫЛЫМЫ, АДАМ

- Тәуелсіз директорлар
- «Самұрық-Қазына» АҚ өкілдері
- Атқарушы директор (Басқарма Төрағасы)

ҚҰЗЫРЕТТІЛІК ТЕҢГЕРІМІ

GRI 2-17

Директорлар кеңесінің құрамында ҚМГ мүддесі мен орнықты даму қағидаттарын ескере отырып, объективті әрі тиімді шешімдер қабылдауға ықпал ететін құзыреттердің, тәжірибенің және кәсіби білімнің теңгерімі қамтамасыз етілген.

ӨКІЛЕТТІК МЕРЗІМІ

Директорлар кеңесінің өкілеттік мерзімі үш жыл. Мүшелерді қатарынан алты жылдан асатын мерзімге қайта сайлау арнайы қарастырылған жағдайда мүмкін болады. Тәуелсіз директор қатарынан тоғыз жылдан артық Директорлар кеңесіне сайлана алмайды. Ерекше жағдайларда 9 жылға дейінгі мерзімге сайлауға рұқсат етіледі.

ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІНІҢ МҮШЕЛІГІНЕ КАНДИДАТТАРДЫ ҰСЫНУ ЖӘНЕ ІРІКТЕУ ТӘРТІБІ

GRI 2-10, GRI 2-11

Директорлар кеңесіне кандидаттарды ұсыну және іріктеу процесі ҚМГ Жарғысы мен ішкі нормативтік құжаттармен реттеледі және ашықтық, әділеттілік пен кәсібилік қағидаттарын қамтамасыз етеді.

Кандидаттарды Акционерлердің жалпы жиналысы Директорлар кеңесінің төрағасымен және Тағайындаулар және сыйақы жөніндегі комитеттің төрағасымен бірлесіп іріктейді. Кандидаттар тиімді басқаруға қажетті білімге, дағдыға және тәжірибеге ие болуы, Компанияның ұзақ мерзімді дамуына үлес қоса алуы және мінсіз іскерлік беделге ие болуы тиіс.

«ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ Директорлар кеңесі мүшелерінің сабақтастығын қамтамасыз

ету саясатына сәйкес, тағайындаулар мен сабақтастық жоспарлары жетістіктерге және объективті өлшемшарттарға негізделуі тиіс, сондай-ақ жыныстық, әлеуметтік және этникалық әртүрлілікті, когнитивтік және жеке күшті жақтарды ескере отырып, әртүрлілікке ықпал етуі қажет.

Директорлар кеңесінің төрағасы мен мүшелері Акционерлердің жалпы жиналысында сайланады. Тәуелсіз директорлар «Самұрық-Қазына» АҚ бекіткен Директорлар кеңесін қалыптастыру қағидаларына сәйкес тағайындалады.

Корпоративтік нормалар мен қолданыстағы заңнама талаптарына сәйкес, Басқарма төрағасы Директорлар кеңесінің төрағасы болып сайлана алмайды.

ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІНІҢ ДАҒДЫЛАРЫН ДАМУ

Директорлар кеңесінің мүшелері өз дағдылары мен кәсібилігін, соның ішінде экономикалық, экологиялық және әлеуметтік аспектілерді басқару бөлігінде ұдайы арттыруға ұмтылады. Тағайындаулар және сыйақы жөніндегі комитет құзыреттер мен білімдердің теңгеріміне талдау жүргізіп, олардың Компанияның стратегиялық мақсаттарына сәйкестігін қамтамасыз етеді. Өткізілген оқыту шаралары туралы ақпарат ҚМГ веб-сайтында жаңартылып отырады.

2024 ЖЫЛҒЫ ҚАУІПСІЗДІК, ЕҢБЕК ЖӘНЕ ҚОРШАҒАН ОРТАНЫ ҚОРҒАУ ЖӘНЕ ОРНЫҚТЫ ДАМУ ЖӨНІНДЕГІ КОМИТЕТТІҢ ҚЫЗМЕТІ

2024 жылы Қауіпсіздік, еңбек және қоршаған ортаны қорғау және орнықты даму жөніндегі комитет (ҚЕҚОҚОДК) 10 отырыс өткізіп, ҚМГ-да орнықты даму қағидаттарын енгізуге байланысты 55 мәселені қарастырды.

КОМИТЕТ ЖҰМЫСЫНЫҢ НЕГІЗГІ БАҒЫТТАРЫ:

- Орнықты дамуды ҚМГ негізгі бизнес-процестеріне интеграциялауға басшылық ету.
- ESG саласындағы стратегиялар мен бастамалардың іске асырылуын бақылау.
- Еңбекті қорғау, өнеркәсіптік қауіпсіздік және қоршаған ортаны қорғау мониторингі.

- Ішкі құжаттаманы және орнықты даму жөніндегі іс-шаралар жоспарларын әзірлеу және бекіту.

КОМИТЕТТИҢ 2024 ЖЫЛҒЫ КҮН ТӘРТІБІНДЕГІ НЕГІЗГІ МӘСЕЛЕЛЕР:

- Еңбекті қорғау, өнеркәсіптік қауіпсіздік және экология мәселелері бойынша есептер.
- ҚМГ-дың 2022–2031 жылдарға арналған төменкөміртекті даму бағдарламасын іске асыру.
- Компанияның ESG-рейтингіне баға беру және оны жақсарту жөніндегі шаралар.
- ҚМГ-дың бизнес-бірліктерінде орнықты даму жүйесін енгізу.

- БҰҰ-ның Орнықты даму мақсаттарына қол жеткізуге Компанияның қосқан үлесі.
- ҚМГ-нің 2060 жылға дейінгі Төменкөміртекті даму бағдарламасын әзірлеу және бекіту.
- Денсаулық, қауіпсіздік және өнеркәсіптік тәуекелдерге байланысты елеулі оқиғаларды талдау.

Комитет ҚМГ-нің 2023 жылға арналған Орнықты даму есебін қарап, мақұлдады.

Комитет жұмысына ҚМГ-нің лауазымды тұлғалары мен қызметкерлері тұрақты түрде қатысып отырды, ал Комитет әзірлеген ұсынымдар Директорлар кеңесі тарапынан қабылданды.

ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІНІҢ ҚЫЗМЕТІН БАҒАЛАУ

GRI 2-18

ҚМГ-нің Корпоративтік басқару кодексінә сәйкес, Директорлар кеңесі, оның комитеттері және мүшелері жыл сайын бағалаудан өтеді. Әр үш жыл сайын бағалауға тәуелсіз консультант тартылады.

2024 жылы 2023 жылдың қорытындылары бойынша Директорлар кеңесі мүшелерінің өзін-өзі бағалауы жүргізілді. Бағалау кеңестің құрамы, процестері және мінез-құлық аспектілерін талдауды қамтыды. Нәтижелері Директорлар кеңесінің отырысында қаралды, онда әртүрлілік және сабақтастық мәселелерін қоса алғанда, жетілдіру салалары анықталды. Осы негізде Директорлар кеңесінің

жұмысын жетілдіру бойынша Іс-шаралар жоспары әзірленді.

2024 жылғы желтоқсанда 2025 жылы сыртқы бағалау жүргізу туралы шешім қабылданды. Бағалау Директорлар кеңесін, оның комитеттерін, төрағаны, кеңес мүшелерін және Корпоративтік хатшыны қамтитын болады. Бұл бағалау ҚМГ-нің корпоративтік басқаруын диагностикалауға және ішкі аудит жүйесінің тиімділігіне аудит жүргізуге біріктіріледі. 2025 жылдың бірінші тоқсанында консультациялық қызметтерді сатып алуға арналған техникалық сипаттама әзірленіп, бейінді комитеттер мен Директорлар кеңесінде қаралды.

СЫЙАҚЫ

GRI 2-19, GRI 2-20

ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІНІҢ СЫЙАҚЫСЫ

ҚМГ Директорлар кеңесі мүшелерінің сыйақы мөлшері Акционерлердің жалпы жиналысының шешімімен бекітіледі және тәуелсіз директорлар мен «Самұрық-Қазына» АҚ өкілдеріне төленеді. Сыйақы мөлшері тіркелген

түрде белгіленеді және Компания қызметінің ауқымын, міндеттемелерін және стратегиялық мақсаттарын ескере отырып айқындалады.

Сыйақы төлеу тәсілі «Самұрық-Қазына» АҚ компанияларының Директорлар кеңесін/қадағалау кеңестерін құру ережесіне сәйкес

келеді және білікті мамандарды тартуға және сақтауға бағытталған. 2024 жылы ҚМГ сыйақыны анықтау үшін сыртқы кеңесшілерді тартпады.

Тағайындаулар және сыйақы жөніндегі комитет сыйақы мәселелерін қажеттілікке қарай, оның ішінде Директорлар кеңесінің тиімділігін бағалау шеңберінде қарайды.

БАСҚАРМА СЫЙАҚЫСЫ

ҚМГ Директорлар кеңесі «Самұрық-Қазына» АҚ компаниялар тобының адами ресурстарды басқару корпоративтік стандартына сәйкес ҚМГ Басқарма мүшелеріне сыйақы төлеу саясатын және олардың қызметінің тиімділігін бағалау тәртібін айқындайды.

Жыл ішіндегі жұмыс қорытындылары бойынша сыйақы Басқарма мүшелеріне өлшенетін, өзара байланысты, логикалық тұрғыда құрылған және теңгерімді уәждемелік ҚНҚ карталарында көрсетілген стратегиялық және басым мақсаттарға қол жеткізуге ынталандыру мақсатында қызмет тиімділігін бағалау нәтижелері бойынша төленеді. Уәждемелік ҚНҚ картасы корпоративті және функционалды ҚНҚ-ден тұрады.

Сыйақы жүйесінің тиімділігі мен ашықтығын қамтамасыз ету мақсатында, осы мәселелерді алдын ала қарау үшін Директорлар кеңесінің жанынан Тағайындаулар және сыйақы жөніндегі комитет құрылған.

БАСҚАРМА ҚҰРАМЫ

2024 ЖЫЛДЫҢ СОҢЫНДАҒЫ ЖАҒДАЙ БОЙЫНША ҚМГ БАСҚАРМАСЫНЫҢ ҚҰРАМЫНА КІРГЕН ТҮЛҒАЛАР:

Хасенов А.Ғ.	Басқарма төрағасы
Есқазиев Қ.О.	Басқарма төрағасының бірінші орынбасары
Брекешев С.А.	Басқарма төрағасының орынбасары (газ жобалары және төменкөміртекті даму)
Абайылданов Б.Қ.	Басқарма төрағасының орынбасары (барлау және өндіру)
Балықбаев Р.А.	Басқарма төрағасының орынбасары (ірі мұнай-газ жобалары)
Мағауов Ә.М.	Басқарма төрағасының орынбасары (мұнай өңдеу және мұнай-химия)
Закиров Б.Қ.	Басқарма төрағасының орынбасары (мұнайды тасымалдау және халықаралық жобалар)
Абдулғафаров Д.Е.	Басқарма төрағасының орынбасары (стратегия, инвестициялар және бизнесті дамыту)
Арысова Д.А.	Басқарма төрағасының орынбасары (экономика және қаржы)
Лавренов В.С.	Басқарма төрағасының орынбасары (құқықтық қамтамасыз ету және корпоративтік қауіпсіздік)

ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІН СЫНИ МАҢЫЗДЫ МӘСЕЛЕЛЕР ТУРАЛЫ АҚПАРАТТАНДЫРУ

GRI 2-16

ҚМГ Директорлар кеңесі Компания қызметі туралы тұрақты түрде есептер алып отырады. Бұл есептер стратегиялық, қаржылық және операциялық негізгі аспектілерді, сондай-ақ сыни маңызды мәселелер бойынша ақпаратты қамтиды. Олардың қатарында:

- Басқарма төрағасының есебі – Компания қызметіндегі негізгі өзгерістер мен жалпы жағдай туралы.
- Қаржылық және операциялық есептер – алдын ала нәтижелер, инвестициялық жобалар және стратегияны іске асыру барысы туралы.

- Еңбекті қорғау және экология бойынша есептер – елеулі оқиғалар мен олардың алдын алу шаралары туралы ақпаратты қамтиды.
- Тәуекелдер және корпоративтік басқару бойынша есептер – Директорлар кеңесі шешімдерінің орындалуы, комитеттердің есептері және корпоративтік мәмілелерді талдау.

Қаржылық көрсеткіштер, елеулі инциденттер немесе ҚМГ-дегі жедел жағдайлар сияқты сыни мәселелер туындаған жағдайда, Директорлар кеңесіне дереу хабар беріледі.

МҮДДЕЛЕР ҚАҚТЫҒЫСЫ

GRI 2-15

ҚМГ-де мүдделер қақтығысын реттеу Директорлар кеңесі бекіткен Мүдделер қақтығысын реттеу саясаты мен Іскерлік әдеп кодексіне сәйкес жүзеге асырылады.

Әрбір қызметкер мен лауазымды тұлға осы саясат талаптарының сақталуына жеке жауапты. Жұмысқа қабылдау, тағайындау немесе жаңа лауазымға ауысу кезінде ықтимал мүдделер қақтығысы туралы міндетті түрде ақпарат ашылады, оған мыналар кіреді:

- ҚМГ контрагенттерінің немесе бәсекелестерінің үлестік қатысуы.
- Контрагенттердің немесе бәсекелестердің басқару органдарына қатысу.
- ҚМГ контрагенттерімен өзара іс-қимыл.
- ҚМГ активтерін немесе бағалы қағаздарын сатып алу ниеті.

Тексеру рәсімі ықтимал аффилирленген байланыстарды талдауды және сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманың талаптарының сақталуын бақылауды қамтиды.

МҮДДЕЛІ ТАРАПТАРМЕН КОНСУЛЬТАЦИЯЛАР

GRI 2-25, GRI 2-26

ҚМГ-дың корпоративтік басқарудың жоғарғы органдары экономикалық, экологиялық және әлеуметтік мәселелер бойынша мүдделі тараптармен тұрақты диалогты қолдайды.

Консультациялар түрлі арналар арқылы жүргізіледі, оның ішінде ресми веб-сайт, Баспасөз қызметі және ішкі әрі сыртқы стейкхолдерлермен өзара іс-қимылдың негізгі құралы болып табылатын жыл сайынғы Орнықты даму есебі бар.

Сонымен қатар, ҚМГ мақсатты өзара әрекеттесу үшін арнайы платформаларды пайдаланады:

- Инвесторлар үшін – өзекті ақпаратпен қамтамасыз етілген портал <https://www.kmg.kz/ru/investors/>.

- Жұмыспен қамту мәселелері бойынша – бос жұмыс орындары порталы <https://work.kmg.kz/#/>.
- Қызметкерлердің құқықтарының бұзылуы туралы хабарламалар үшін – жедел желі: nysana@cscc.kz.
- Құпия түрде хабарлау жүйесі – портал <https://www.sk-hotline.kz/>.
- Функционалдық байланыс арналары:
 - Омбудсмен: ombudsman@kmg.kz
 - Еңбекті қорғау және экология: hse@kmg.kz
 - Орнықты даму: sustainability@kmg.kz

Аталған механизмдер ақпараттың ашықтығын, қолжетімділігін және мүдделі тараптармен тиімді өзара іс-қимылды қамтамасыз етеді.

ЗАҢНАМА ТАЛАПТАРЫНА СӘЙКЕСТІК

GRI 2-27

БӘСЕКЕЛЕСТІККЕ ҚАРСЫ МІНЕЗ-ҚҰЛЫҚ

Есепті кезеңде ҚМГ және ҚМГ компаниялар тобындағы ұйымдарға қатысты монополияға қарсы заңнаманы бұзумен байланысты 4 әкімшілік іс қозғалды (ҚМГға қатысты – 1, ЕТҰ-ға қатысты – 3). Бұл істердің 3-і сотта ҚМГ және ЕТҰ пайдасына шешілмеген, ал бір іс медиативтік тәртіппен реттелді.

Сондай-ақ соттар монополияға қарсы заңнамаға байланысты 2 азаматтық істі қарады (1 сот шешімі – ЕТҰ пайдасына, 1 сот іс бойынша ЕТҰ талап-арызын қайтарып алды).

ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ СӘЙКЕСТІК

Әлеуметтік және экономикалық реттеу саласындағы заңнамалық және нормативтік актілерге сәйкессіздік, сондай-ақ жергілікті қауымдастықтармен даулар мәні болып табылатын азаматтық және әкімшілік істер тіркелмеген.

Сонымен қатар, соттарға еңбек даулары бойынша 29 талап арыз берілді, оның ішінде 24 іс бойынша жауапкер ретінде ЕТҰ көрсетілсе, 5 іс бойынша талапкер тарап ретінде ЕТҰ-дар әрекет етті.

СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАРСЫ ІС-ҚИМЫЛ

GRI 2-15, 3-3, 205-1, 205-2, 205-3

ҚМГ өз бизнесін заңдылық, адалдық және әдептілік қағидаттарына негіздейді. Компания адам құқықтарын қатаң сақтайды, сыбайлас жемқорлықтың алдын алу үшін барлық мүмкін әрекеттерді жасайды, мінсіз беделге қамқорлық жасайды және этика саласында жоғары халықаралық стандарттарды енгізуге ұмтылады.

Компания құрылымындағы дербес бөлімше болып табылатын Комплаенс қызметі еңбек қызметі аясындағы сыбайлас жемқорлық құқықбұзушылықтарының тәуекелдерін барынша азайтуға жауапты. Қызмет Компанияның барлық бизнес бөлімшелерімен интеграцияланған.

2024 жылы Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясаты және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелерін қозғайтын Қазақстан Республикасының заңнамасын және Компанияның ішкі құжаттарын бұзуға қатысты өтініштерді қарау регламенті жаңартылды. Аталған өзгерістер бизнесті этикалық жүргізудің жоғары стандарттарына сәйкестікті қамтамасыз етуге бағытталған.

Этика және адал бизнес стандарттарына сәйкес болу үшін Қызмет Компанияның контрагенттерін тексереді. Бұл сенімсіз серіктестермен шарттар жасасудың жолын кесуге, тауарларды жеткізбеу, жұмыстарды орындамау немесе қызметтерді көрсетпеу тәуекелдерін азайтуға көмектеседі.

Сондай-ақ ҚМГ-да ұйымдық-өкімдік және әкімшілік-шаруашылық функцияларды

орындаумен байланысты бос лауазымдарға орналасуға үміткер кандидаттарды тексеру жүзеге асырылады. Жұмысқа қабылдау шарттарының бірі сатып алу рәсімдерімен айналысатын ізденушілер үшін психологиялық тексерулер мен полиграфиялық тестілер болды.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдың маңызды бағыттарының бірі – сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу. Бұл талдау сыбайлас жемқорлыққа ықпал ететін факторларды, сондай-ақ бизнес-процестердегі олқылықтарды анықтауға мүмкіндік береді. 2024 жылы мұндай талдау Компанияның Орталық аппаратында және 35 ЕТҰ-да жүргізілді. Оның нәтижелері негізінде ұсынымдар мен оларды жою жөніндегі іс-қимыл жоспарлары әзірленді.

Есепті кезеңде сыбайлас жемқорлықтың 6 расталған жағдайы тіркелді. Барлық 6 жағдай қызметкерлерді жұмыстан шығарумен немесе сыбайлас жемқорлық әрекеттері үшін жазалаумен аяқталды. Соған қарамастан, Компания сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру шараларын күшейтуді жалғастырып отыр. Атап айтқанда, жоғары басшылықтың қатысуымен қызметкерлер мен қарсы тараптардың сыбайлас жемқорлық әрекеттеріне жол бермеу жөніндегі іс-шаралар ұйымдастырылды. 2024 жылы сыбайлас жемқорлыққа қарсы тренингтен өткен қызметкерлер саны 5 753 құрады.

САЛЫҚ САЯСАТЫ ЖӘНЕ МЕМЛЕКЕТКЕ ЖАСАЛАТЫН ТӨЛЕМДЕР

САЛЫҚ САЛУҒА КӨЗҚАРАС

«ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ-да салықтық есепті жүргізуді ҚМГ компаниялар тобы ұйымдарында стандарттауға бағытталған Корпоративтік салықтық есеп саясаты (Корпоративтік СЕС) қолданылады. Құжат Қазақстан Республикасының салық заңнамасының, Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарының (ХҚЕС) және ҚМГ ішкі регламенттерінің талаптарын ескере отырып әзірленген.

Корпоративтік СЕС мынадай қағидаттарға негізделеді:

- Салық салудың міндеттілігі – ҚМГ және оның еншілес ұйымдары Қазақстан Республикасы бюджетіне салықтарды толық әрі уақытылы төлейді.
- Салық салудың әділеттілігі – бір объектіге бір кезеңде қосарланған салық салуға жол берілмейді.
- Адал ниеттілік – салық үнемдеу мақсатында заңсыз әрекеттер арқылы пайда алуға жол берілмейді.

ҚМГ салық салу көзқарасында Топтың коммерциялық қызметінің ерекшеліктерін және әлеуметтік әсерлерін ескереді. Бұл көзқарас ҚМГ-нің 2022–2031 жылдарға арналған Даму стратегиясымен толық үйлеседі.

Корпоративтік СЕС-ті барлық еншілес ұйымдар басшылыққа алады, келесі ұйымдардан басқа:

- өнімді бөлу туралы келісімдер шеңберінде жер қойнауын пайдалану операцияларын жүзеге асыратын және салық салудың ерекше тұрақты режимі белгіленген ұйымдар;
- Қазақстан Республикасынан тыс жерде тіркелген ұйымдар, сондай-ақ ҚМГ мен оның еншілес ұйымдарының шетелдегі филиалдары.

ҚМГ және барлық еншілес компаниялары Корпоративтік СЕС негізінде компанияның

салалық ерекшеліктерін ескере отырып, өз деңгейінде жеке Салықтық есеп саясатын әзірлеп, енгізген.

Мемлекетке жасалатын салық төлемдері бойынша ақпарат жыл сайын ҚМГ-нің корпоративтік веб-сайтында жарияланып отырады <https://www.kmg.kz/ru/investors/reporting/>.

САЛЫҚТЫҚ ӘКІМШІЛЕНДІРУ ЖӘНЕ БАҚЫЛАУ

Салықтық тәуекелдерді басқару тәсілі ҚМГ-дың Корпоративтік тәуекелдерді басқару жүйесіне (КТБЖ) интеграцияланған. Мониторинг аясында ҚМГ салық заңнамасының қолданылу мәселелерін талдайды және оны жетілдіру бойынша ұсыныстар енгізеді.

МҮДДЕЛІ ТАРАПТАРМЕН ӨЗАРА ІС-ҚИМЫЛ

ҚМГ ірі салық төлеушілер тізіміне енгізілген және салықтық мониторингке жатады. Мемлекеттік органдармен өзара іс-қимыл шеңберінде Компания келесі бағыттар бойынша жұмыс жүргізеді:

- ҚМГ қызметінің салық салу жағдайларын жақсарту мақсатында салық заңнамасына өзгерістер енгізу бастамаларын көтереді.
- Акционерлермен, салалық қауымдастықтармен және мемлекеттік органдармен диалогқа қатысады. Нормативтік құқықтық актілердің жобаларын қарастырып, олар бойынша қорытындылар ұсынады.
- ҚМГ тобы мүдделерін қорғау мақсатында салық және кеден заңнамасын жетілдіру бойынша жұмыс жүргізеді.

ҚМГ-дың салық саясаты салықтық әкімшілендірудің ашықтығын қамтамасыз етуге, ұлттық заңнама талаптарын сақтауға және салық салу жағдайларын жақсарту үшін реттеуші органдармен ынтымақтастыққа бағытталған.

САЛЫҚ ТӨЛЕМДЕРІ КӨРСЕТКІШТЕРІ, МЛРД ТЕҢГЕ

Көрсеткіш	2022	2023	2024
Қазақстан Республикасының бюджетіне салық төлеу	1 037,2	1 039,2	1 079,7
ӨБК шеңберінде ҚР үлесі	138,7	123,3	129,2
Жалпы	1 175,9	1 162,5	1 208,9

ОРНЫҚТЫ ДАМУДЫ БАСҚАРУ

1-Қағидат. Іскерлік топтар халықаралық деңгейде жария етілген адам құқықтарын қорғауды қолдап, құрметтеуге тиіс.

2-Қағидат. Іскерлік топтар адам құқықтарының бұзылуына қатысы болмауы тиіс.

4-Қағидат. Іскерлік топтар мәжбүрлі және міндетті еңбектің барлық нысандарын жою үшін әрекет етуге тиіс.

6-Қағидат. Іскерлік топтар еңбек және жұмыспен қамту саласындағы кемсітушілікті жоюды қолдауы тиіс.

8-Қағидат. Іскерлік топтар қоршаған ортаның жай-күйі үшін жауапкершілікті арттыруға бағытталған бастамаларды қабылдауы тиіс.

10-Қағидат. Іскерлік топтар бопсалау мен парақорлықты қоса алғанда, сыбайлас жемқорлықтың барлық нысандарына қарсы тұруға тиіс.

КОМПАНИЯНЫҢ ОРНЫҚТЫ ДАМУДЫ БАСҚАРУ ТӘСІЛІ

GRI 2-22

«ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ өзінің экономикаға, қоршаған ортаға және қоғамға тигізетін ықпалын толық сезіне отырып, қызметінің ұзақ мерзімді орнықты дамуын қамтамасыз етуге ұмтылады және орнықты даму қағидаттарын негізгі бизнес-процестерге интеграциялайды. Компаниядағы орнықты дамуды басқару халықаралық стандарттар талаптарын, атап айтқанда, БҰҰ Жаһандық шартын, сондай-ақ «Самұрық-Қазына» АҚ-ның Корпоративтік басқару кодексін және ҚМГ-нің Орнықты даму саласындағы тұжырымдамасын ескере отырып жүзеге асырылады. Компания сонымен қатар БҰҰ-ның Орнықты даму мақсаттарын (ОДМ) қолдайды және оларды стратегиялық жоспарлау мен операциялық үдерістерге енгізеді.

ҚМГ-дың 2022–2031 жылдарға арналған Даму стратегиясы орнықты дамуды негізгі стратегиялық мақсаттардың бірі ретінде айқындайды. Осы стратегия аясында Компания мүдделі тараптармен тиімді өзара іс-қимылды қамтамасыз етуге, шешім қабылдау үдерістеріне ESG-факторларды интеграциялауға және орнықты даму саласындағы нәтижелілік бойынша мақсатты көрсеткіштерге қол жеткізуге міндеттеме алады.

ОРНЫҚТЫ ДАМУДЫ БАСҚАРУ ЖҮЙЕСІ

ҚМГ-дағы ОД басқару жүйесі келесі негізгі элементтерден тұрады:

- **Стратегия, саясат және мақсаттар** – ОД ұзақ мерзімді көрінісін қалыптастыру, оның қағидаттарын корпоративтік басқару мен операциялық қызметке интеграциялау.
- **Тәуекелдер мен мүмкіндіктерді анықтау және басқару** – ESG-тәуекелдерді корпоративтік тәуекелдерді басқару жүйесінде есепке алу, сондай-ақ орнықты дамумен байланысты мүмкіндіктерді бағалау.
- **Орнықты даму қағидаттарын бизнес-процестерге интеграциялау** – орнықты даму аспектілерін стратегиялық және операциялық жоспарлауға, инвестициялық

қызметке, персоналды басқаруға және жеткізу тізбегін басқаруға енгізу.

- **Мүдделі тараптармен өзара іс-қимыл** – негізгі стейкхолдерлермен тұрақты диалог жүргізу, олардың күтулері мен мүдделерін шешім қабылдау үдерісінде ескеру.
- **Есептілік және бақылау** – ОД жөніндегі жыл сайынғы есепті халықаралық стандарттарға сәйкес дайындау және қаржылық емес есептілікке тәуелсіз верификация жүргізу.
- **Корпоративтік мәдениет пен құзыреттерді дамыту** – ESG саласындағы қызметкерлердің құзыреттерін дамытуға бағытталған оқыту бағдарламаларын енгізу және орнықты даму қағидаттарына бағдарланған корпоративтік мәдениетті қалыптастыру.

ОРНЫҚТЫ ДАМУ САЛАСЫНДАҒЫ ЖОҒАРЫ БАСҚАРУ ОРГАНДАРЫНЫҢ РӨЛІ

GRI 2-12, GRI 2-13, GRI 2-14

ҚМГ Директорлар кеңесі орнықты дамуды басқару бойынша стратегиялық жауапкершілікке ие болып, корпоративтік саясаттарды және орнықты даму жөніндегі біріктірілген есепті бекітеді.

Орнықты даму мәселелері тұрақты түрде Директорлар кеңесінің отырыстарында, сондай-ақ орнықты даму мәселелеріне арналған жыл сайынғы жеке отырыста және Қауіпсіздік, еңбек және қоршаған ортаны қорғау және орнықты даму жөніндегі комитеттің (ҚЕҚОҚОДК) отырыстарында қарастырылады. Бұл алаңдарда өзекті ESG мәселелері мен бастамалар талқыланады.

ҚЕҚОҚОДК осы саладағы процестерді үйлестіреді, негізгі нәтижелілік көрсеткіштерін қалыптастырады және олардың орындалуын бақылайды.

Сонымен қатар, Директорлар кеңесі орнықты даму саласындағы есептілікті қарайды және бекітеді.

Орнықты дамуды басқаруға келесі құрылымдар да қатысады:

- **Басқарма** – орнықты даму қағидаттарын енгізуді қамтамасыз етеді, мақсаттар мен ҚНҚ қол жеткізуді бақылап, орнықты даму саласындағы іс-шаралардың орындалуын бағалайды.
- **Орнықты даму мәселелеріне жетекшілік ететін Басқарма төрағасының орынбасары** – мақсаттар мен ҚНҚ-ге қол жеткізу тәсілдерін үйлестіреді, корпоративтік стандарттардың орындалуын және есептілікті дайындау процесін қадағалайды.
- **Орнықты даму жөніндегі жауапты құрылымдық бөлімше** – орнықты дамуды басқару жүйесін бастамалайды, үйлестіреді және енгізеді, әдіснамалық қолдау көрсетеді, есептілік пен осы

саладағы тәуекелдерді басқару процестерін үйлестіреді.

- **Мүдделі құрылымдық бөлімшелер** – орнықты даму саласындағы бастамаларды іске асырады, тәуекелдер мен

мүмкіндіктерді талдауға қатысады, стейкхолдерлермен өзара іс-қимыл тетіктерін әзірлейді және есептілікке қажетті ақпаратты дайындайды.

ОРНЫҚТЫ ДАМУ САЛАСЫНДАҒЫ БАСТАМАЛАРДЫ ІРІКТЕУ ЖӘНЕ ІСКЕ АСЫРУ

ҚМГ орнықты даму саласындағы бастамаларды тәуекелдерді, мүдделі тараптардың күтулерін және Компанияның стратегиялық мақсаттарын талдау негізінде әзірлейді. Бастамаларды іріктеу және іске асырудың негізгі кезеңдері мыналарды қамтиды:

- Экономикалық, экологиялық және әлеуметтік аспектілер бойынша тәуекелдер мен мүмкіндіктерді ескере отырып, маңызды тақырыптарды анықтау.
- Мүдделі тараптардың пікірлерін ескере отырып, басым бастамаларды айқындау.

- Бастамалардың экономикалық мақсатқа сайлығын және технологиялық іске асырылу мүмкіндігін бағалау.
- Мақсаттар, нәтижелілік көрсеткіштері, орындалу мерзімдері мен жауапты тұлғаларды анықтай отырып, іске асыру жоспарын әзірлеу және енгізу.
- Іске асырылған бастамалардың тиімділігін мониторингтеу және бағалау, стратегия мен іс-шараларды түзету.

ОРНЫҚТЫ ДАМУ САЛАСЫНДАҒЫ НӘТИЖЕЛІЛІКТІ БАҒАЛАУ

ҚМГ тұрақты негізде іске асырылып жатқан бастамалардың тиімділігін мониторингтеу мен бағалауды жүзеге асырады, бұл ретте орнықты даму саласындағы ҚНҚ пайдаланылады

(экономикалық, экологиялық және әлеуметтік көрсеткіштерді қоса алғанда). ҚНҚ Компанияның стратегиялық мақсаттарын ескере отырып әзірленеді.

ОРНЫҚТЫ ДАМУ БАСҚАРУ ЖҮЙЕСІН БАҚЫЛАУ ЖӘНЕ ЖЕТІЛДІРУ

ҚМГ орнықты даму басқару жүйесінің тиімділігіне тұрақты талдауды жүзеге асырады, оның ішінде:

- Мақсатты көрсеткіштерге қол жеткізуді бақылау,
- Басшылық тарапынан талдау жүргізу,
- Есептілік бойынша ішкі және сыртқы аудит жүргізу,
- Орнықты даму басқару жүйесінің жетілу деңгейін бағалау,
- Жетілдіруді қажет ететін салаларды айқындау және түзету шараларын әзірлеу.

Талдау нәтижелері стратегиялық басымдықтарды түзетуге, ОД басқару жүйесін жетілдіруге және жаңа бастамаларды әзірлеуге пайдаланылады.

МАҢЫЗДЫЛЫҚТЫ АНЫҚТАУ

GRI 3-1, GRI 3-2

МАҢЫЗДЫ ТАҚЫРЫПТАРДЫ АНЫҚТАУҒА КӨЗҚАРАС

Маңызды тақырыптарды анықтау «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ-ның Орнықты даму есебін дайындаудың негізгі кезеңі болып табылады және бұл үдеріс GRI стандарттарының (оның ішінде GRI 11: Мұнай және газ секторы үшін салалық стандарт 2021)

талаптарына сәйкес жүзеге асырылады. Аталған процесс Компания қызметіне, мүдделі тараптарға және орнықты дамуға жалпы әсері жоғары тақырыптарды анықтауға және олар бойынша ақпаратты ашуға мүмкіндік береді.

МАҢЫЗДЫ ТАҚЫРЫПТАРДЫ АНЫҚТАУ ПРОЦЕСІНІҢ КЕЗЕҢДЕРІ

1. ТАҚЫРЫПТАРДЫ СӘЙКЕСТЕНДІРУ

Бірінші кезеңде ҚМГ-ға әсер ететін ішкі және сыртқы факторларға талдау жүргізіледі, оның ішінде:

- нормативтік-құқықтық талаптар және халықаралық стандарттар;
- Компанияның даму стратегиясы;
- мүдделі тараптардың күтулері мен сұраулары;
- салалық үрдістер мен озық тәжірибелер;
- ESG саласындағы тәуекелдер мен мүмкіндіктерді талдау.

2. ТАҚЫРЫПТАРДЫҢ МАҢЫЗДЫЛЫҒЫН БАҒАЛАУ

Анықталған тақырыптар екі көзқарас тұрғысынан бағаланады:

- **Экономикаға, қоршаған ортаға және қоғамға әсері** – ҚМГ қызметінің орнықты дамуға әсерінің ауқымы мен сипаты қарастырылады.
- **Мүдделі тараптар үшін маңыздылығы** – акционерлерге, серіктестерге, қызметкерлерге, жергілікті қауымдастықтарға және басқа топтарға қатысты басым тақырыптар талданады.

Бұл бағалау мүдделі тараптардың сауалнамасын қолдану арқылы жүзеге асырылады.

3. ТАҚЫРЫПТАРҒА БАСЫМДЫҚ БЕРУ

Бағалау негізінде маңыздылық матрицасы қалыптасады, тақырыптарды маңыздылық дәрежесі бойынша саралайды. Маңызды тақырыптар есепке енгізіліп, Компанияның әрі қарайғы стратегиялық жұмысының негізіне айналады.

4. ВЕРИФИКАЦИЯ ЖӘНЕ БЕКІТУ

Талдау нәтижелері ҚМГ басшылығымен талқыланады, бұл тақырыптарды таңдаудың толықтығы мен дұрыстығын қамтамасыз етеді. ҚЕҚОҚОДК мүшелеріне Орнықты даму туралы есепте ашылуы тиіс маңызды тақырыптар туралы ақпарат беріледі.

ЖҮЙЕЛІ ТҮРДЕ ҚАЙТА ҚАРАУ

Маңызды тақырыптарды анықтау процесі серпінді және үнемі қайта қаралуға жатады, бұл сыртқы ортадағы өзгерістерді, компанияның стратегиясын және мүдделі тараптардың үміттерін ескеруге мүмкіндік береді. Бұл ақпараттың өзектілігіне кепілдік береді және ҚМГ-ның қоғаммен өзара іс-қимылының ашықтығын қолдайды.

Осылайша, ҚМГ-ның маңызды тақырыптарды анықтауға деген көзқарасы халықаралық озық тәжірибелерге сәйкес келеді және есеп беру сапасын жақсартуға ықпал етеді,

мүдделі тараптардың сенімін нығайтады және Компанияның ұзақ мерзімді тұрақтылығына ықпал етеді.

МАҢЫЗДЫ ТАҚЫРЫПТАР

2024 жылғы есепте 12 тақырып қамтылған, осыған ұқсас тақырыптар алдыңғы есепте болған.

№	Маңызды тақырыптар									
1	11.1. Парниктік газдар шығарындылары									
2	11.2. Климаттық бейімделу, тұрақтылық және өтпелі кезең									
3	11.3. Атмосфераға шығарындылар									
4	11.5. Қалдықтар									
5	11.6. Су және ақаба сулар									
6	11.7. Жабұ және оңалту									
7	11.8. Активтердің тұтастығы және маңызды оқиғаларды басқару									
8	11.9. Еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасы									
9	11.10. Жұмысқа орналасу тәжірибесі									
10	11.11. Кемсітушіліктің болмауы және тең мүмкіндіктер									
11	11.14. Экономикалық салдар									
12	11.20. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл									

МҮДДЕЛІ ТАРАПТАРМЕН ӨЗАРА ІС-ҚИМЫЛ

GRI 2-29

МҮДДЕЛІ ТАРАПТАРМЕН ӨЗАРА ІС-ҚИМЫЛҒА КӨЗҚАРАС

«ҚазмұнайГаз» ҰК АҚ мүдделі тараптармен (стейкхолдерлермен) тиімді өзара іс-қимылды орнықты даму саласындағы өз қызметінің негізгі элементтерінің бірі ретінде қарастырады. Компания мемлекет өкілдерімен, инвесторлармен, қызметкерлермен, серіктестермен, жергілікті қауымдастықтармен және басқа да мүдделі тараптармен диалогтың маңыздылығын түсінеді, өйткені олардың қатысуы мен қолдауы ҚМГ стратегиялық мақсаттарына қол жеткізуге ықпал етеді. Мүдделі тараптармен өзара іс-қимыл AA1000 Stakeholder Engagement Standard (2015) және GRI Standards қоса алғанда, халықаралық стандарттар негізінде, сондай-ақ ҚМГ стейкхолдерлерінің картасы сияқты Компанияның ішкі құжаттарына сәйкес жүзеге асырылады.

ӨЗАРА ІС-ҚИМЫЛ ҚАҒИДАТТАРЫ

Компания мүдделі тараптармен өзара әрекеттесу кезінде келесі негізгі принциптерді ұстанады:

- **Мүдделерді құрметтеу және ескеру** – Компания шешім қабылдау кезінде мүдделі тараптардың пікірлерін, үміттерін және қалауларын ескереді.
- **Ашықтық және айқындық** – ҚМГ орнықты даму саласындағы өз қызметі, жоспарлары мен бастамалары туралы ақпаратты жүйелі түрде ашып отырады.
- **Жауапкершілік және міндеттемелерге адалдық** – Компания стейкхолдерлер алдында өзіне алған міндеттемелерді толық көлемде орындауға ұмтылады.

- **Қатысу және диалог** – Компания негізгі мүдделі тараптармен ашық диалог жүргізеді, олардың маңызды тақырыптарды талқылауға қатысуын қамтамасыз етеді.
- **Бейімделу және үздіксіз жетілдіру** – Стейкхолдерлермен өзара іс-қимыл оның тиімділігін тұрақты бағалауды және түзетулер енгізуді қамтитын циклдік процесс ретінде қарастырылады.

ӨЗАРА ІС-ҚИМЫЛ КЕЗЕҢДЕРІ

ҚМГ-дағы мүдделі тараптармен өзара іс-қимыл процесі бес негізгі кезеңді қамтиды:

- Мүдделі тараптарды анықтау және маңызды мәселелерді айқындау
 - ҚМГ-нің Стейкхолдерлер картасын әзірлеу және оны тұрақты түрде жаңарту. Бұл карта мүдделі тараптардың тізімін, өзара іс-қимыл әдістері мен форматын қамтиды.
 - Компания қызметіне мүдделі тараптардың қосқан үлесін және олардың негізгі күтулерін бағалау.
- Мүдделі тараптарды жіктеу және басымдықтарын анықтау
 - Компания үшін мүдделі тараптардың әсері мен маңыздылығын бағалау.
 - Тереңдетілген диалог құру қажет басым стейкхолдер топтарын анықтау.
- Өзара іс-қимылды жоспарлау
 - Әртүрлі деңгейдегі қатысуды (консультациялар, келіссөздер, ынтымақтастық, шешім қабылдау процестеріне интеграция) ескеретін іс-шараларды әзірлеу.

- Өзара іс-қимылдың жиілігін және әдістерін айқындау (кездесулер, сауалнамалар, қоғамдық консультациялар, серіктестік бастамалар және т.б.).
- Іс-шараларды іске асыру
- Негізгі стейкхолдерлермен өзара іс-қимылға бағытталған жоспарланған іс-шаралар мен бастамаларды өткізу.
- Үздіксіз диалог пен ақпарат алмасуды қолдау.
- Өзара іс-қимылдың тиімділігін бағалау және жетілдіру

- Іс-шаралардың нәтижелілігін талдау, алынған тәжірибелерді ескеру және тәсілдерді түзету.
- Екіжақты кері байланыс механизмдерін дамыту және мүдделі тараптардың ұсыныстарын Компанияның болашақ стратегияларына енгізу.

Компания стейкхолдерлермен өзара іс-қимылдың тиімділігін жүйелі түрде талдайды және бұл үдерісті озық халықаралық тәжірибелерге және қоғамның өзгермелі үміттеріне сәйкес жетілдіреді.

МҮДДЕЛІ ТАРАПТАРМЕН ӨЗАРА ІС-ҚИМЫЛДЫҢ ҚОРЫТЫНДЫЛАРЫ

ҚМГ мүдделі тараптармен олардың үміттерін ескеруге және сындарлы диалогты қамтамасыз етуге ұмтыла отырып, белсенді түрде өзара іс-қимыл жасайды. 2024 жылы Компания корпоративтік басқарудың озық тәжірибелерін

енгізу, экологиялық жауапкершілікті арттыру және әлеуметтік серіктестікті нығайту арқылы орнықты даму стратегиясын жүзеге асыруды жалғастырды.

Акционерлер

Коммуникация әдістері: есептерді жариялау, корпоративтік веб-сайтта ақпаратты ашу, акционерлер жиналысы, Қазақстан қор биржасындағы есептілік.

Қызығушылықтар мен үміттер: қаржылық тұрақтылық, корпоративтік басқару қағидаттарын сақтау, инвестицияларды қайтару, өндірістік көрсеткіштерді арттыру, орнықты даму қағидаттарын интеграциялау.

Біз не істейміз

Компания акционерлер үшін тұрақтылық пен құнның өсуін қамтамасыз ете отырып, өзінің өндірістік және қаржылық көрсеткіштерін үнемі жақсартып отырады. 2024 жылы ҚМГ өндірістік қуаттарды жаңғырту және жұмыс тиімділігін арттыру бойынша стратегиялық бастамаларды табысты жүзеге асырды.

Маңызды қадамдардың бірі – қоршаған ортаға әсерді азайтуға және бизнесті орнықты трансформациялауға бағытталған 2060 жылға дейінгі жаңа Төменкөміртекті даму бағдарламасының әзірленуі болды.

Бұған қоса, Компания корпоративтік басқарудың жоғары стандарттарына адалдығын сақтап, есептіліктің ашықтығын және акционерлердің құқықтарының сақталуын қамтамасыз етеді.

Инвесторлар

Коммуникация әдістері: road-show өткізу, есептілік, сарапшылармен өзара іс-қимыл, баспасөз релиздері.

Қызығушылықтар мен үміттер: ESG-практикалар, тәуекелдерді ашық басқару, инвестициялардың рентабельділігі, ESG-есептіліктің жетекші стандарттарын интеграциялау.

Біз не істейміз

Компания инвесторлармен ашық әрі айқын диалогты қолдауға ұмтылады, стратегиялық бастамалары мен болашағы туралы өзекті ақпарат ұсынып отырады. Жұмыстың маңызды бағыты – GRI, TCFD және OGMP 2.0 бастамасын қоса алғанда, халықаралық стандарттарға сәйкес ESG-есептілікті дамыту. Бұл инвесторларға ҚМГ-нің қоршаған ортаға, әлеуметтік салаға және корпоративтік басқаруға тигізетін ықпалын неғұрлым жан-жақты бағалауға мүмкіндік береді. 2024 жылы ҚМГ төменкөміртекті даму және энергия тиімділігін арттыру саласындағы жобаларды жүзеге асыруды жалғастырды. Бұл бастамалар тұрақты инвесторлар мен халықаралық рейтингтік агенттіктер тарапынан қызығушылық тудыруда.

Мемлекеттік органдар

Коммуникация әдістері: консультациялар, жұмыс топтарына қатысу, есептілік, кеңестер.

Қызығушылықтар мен үміттер: заңнаманы сақтау, салықтарды төлеу, әлеуметтік міндеттемелерді орындау.

Біз не істейміз

Компания қолданыстағы заңнама талаптарын қатаң сақтайды және мұнай-газ секторы мен орнықты дамуды реттейтін нормативтік актілерді әзірлеу процесіне белсенді түрде қатысады. ҚМГ салықтар мен өзге де міндетті төлемдерді бюджетке уақтылы және толық көлемде төлеп отырады. Компания сондай-ақ өңірлерді дамытуға, әлеуметтік инфрақұрылымды жақсартуға және қоршаған ортаны қорғауға бағытталған жобаларға инвестиция салуды жалғастырып келеді, бұл елдің ұзақ мерзімді экономикалық өсуіне ықпал етеді.

Жұмысшылар мен кәсіподақтар

Коммуникация әдістері:

басшылықтың ұжымдармен кездесулері, тренингтер, ішкі коммуникациялық арналар.

Қызығушылықтар мен үміттер:

еңбек қауіпсіздігі, мансапты дамыту, лайықты еңбекақы төлеу, еңбек жағдайларын жақсарту.

Біз не істейміз

Компания өз қызметкерлері үшін қауіпсіз әрі жайлы еңбек жағдайларын жасауға ерекше көңіл бөледі. 2024 жылы жұмыс орындарын жаңғырту және денсаулықты қорғау бойынша бағдарламаларды енгізу бағытында қосымша шаралар қабылданды. Біз қызметкерлер үшін оқыту және біліктілікті арттыру арқылы жаңа мүмкіндіктер жасаймыз. Еңбекақының лайықты деңгейі, кадрларды іріктеудің ашық рәсімдері және кәсіби өсу жүйесі саладағы үздік мамандарды тартуға және оларды ұстап қалуға мүмкіндік береді. Корпоративтік мәдениетті нығайту және қызметкерлердің белсенді қатысуын арттыру мақсатында ҚМГ ішкі коммуникация арналарының дамуын жеделдетіп, кәсіподақтармен тұрақты диалог жүргізуді қолдайды.

Жергілікті қауымдастықтар мен қоғам

Коммуникация әдістері:

қоғамдық тыңдаулар, қайырымдылық бағдарламалары, сенім телефондары арқылы кері байланыс.

Қызығушылықтар мен үміттер:

жұмыс орындарын құру, әлеуметтік инвестициялар, экологиялық жауапкершілік.

Біз не істейміз

Компания қоғам алдындағы жауапкершілігін терең сезіне отырып, өз қызметін жүзеге асырып жатқан өңірлерде халықтың өмір сүру сапасын жақсартуға белсенді түрде қатысады. 2024 жылы ҚМГ білім беру, медицина және жергілікті қауымдастықтардың әлеуметтік әл-ауқатын қолдауға айтарлықтай қаражат бағыттауды жалғастырды. Экологиялық бастамаларға, соның ішінде шығарындыларды азайтуға, су ресурстарын басқаруға және жерлерді қалпына келтіруге ерекше назар аударылады. Корпоративтік әлеуметтік жауапкершілік бағдарламалары жергілікті инфрақұрылымды дамытуға ықпал етіп, халықтың өмір сүруіне қолайлы жағдай жасайды.

Клиенттер мен серіктестер

Коммуникация әдістері:

іскерлік кездесулер, келісім-шарттар, бірлескен жобалар.

Қызығушылықтар мен үміттер:

жеткізілімдердің тұрақтылығы, өнімдер мен көрсетілетін қызметтердің сапасы, сатып алулардың ашықтығы.

Біз не істейміз

Компания мұнай өнімдері мен қызметтерді үздіксіз жеткізуді қамтамасыз етіп, сапа мен сенімділіктің жоғары стандарттарын ұстанады. Логистика және жеткізілімдерді басқару процестерін оңтайландырады. Серіктестермен өзара іс-қимылдың ашық саясаты, корпоративтік басқарудың жоғары стандарттары және адал бәсекелестік қағидаттарын сақтау клиенттердің сенімін нығайтып, ұзақ мерзімді қатынастарды дамытуға мүмкіндік береді.

Мердігерлер

Коммуникация әдістері: тендерлер, конференциялар, жұмыс кездесулері.

Қызығушылықтар мен үміттер:

сатып алулардың ашықтығы, ынтымақтастықтың әділ шарттары, объектілердегі қауіпсіздік.

Біз не істейміз

Компания сатып алу процестерінің ашықтығы мен тиімділігін қамтамасыз етуге ұмтылып, жеткізушілерді іріктеу бойынша автоматтандырылған жүйелерді енгізуде. Мердігер ұйымдар үшін өндірістік қауіпсіздік пен еңбекті қорғау стандарттары бойынша оқытуды қоса алғанда, нысандардағы қауіпсіздікті арттыруға бағытталған шараларды күшейту жұмысы жалғасуда. Өзара сенімге негізделген серіктестік қатынастарды дамыту көрсетілетін қызметтердің сапасын арттыруға және операциялық тәуекелдерді азайтуға ықпал етеді.

ҚМГ мүдделі тараптармен өзара іс-қимылды нығайтуды жалғастырып, корпоративтік басқаруды жетілдіру және үздік халықаралық тәжірибелерді енгізу бағытында жұмыс жүргізуде. Ашық диалог, стейкхолдерлер мүдделерін ескеру және орнықты даму

саласындағы стратегиялық бастамаларды іске асыру Компанияға ұзақ мерзімді мақсаттарға қол жеткізуге және экономикаға, қоғамға және қоршаған ортаға оң ықпал етуге мүмкіндік береді.

ESG-ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ

«ҚазмұнайГаз» ҰК АҚ-тағы тәуекелдерді басқару жүйесі корпоративтік басқарудың негізгі элементі болып табылады және Компанияның стратегиялық және операциялық мақсаттарына қол жеткізуге әсер етуі мүмкін ықтимал оқиғаларды уақтылы анықтауға, бағалауға және азайтуға бағытталған. Тәуекелдерді басқару бас компанияны да, еншілес және тәуелді ұйымдарды (ЕТҰ) да қамтитын ұйымның барлық деңгейлерінде жүзеге асырылады.

ҚМГ тәуекелдерді басқарудың танылған халықаралық стандарттарын, атап айтқанда корпоративтік тәуекелдерді басқару жүйесінде бекітілген «Қорғаныстың үш желісі» тұжырымдамасын ұстанады. Бұл модель функциялар мен жауапкершіліктерді операциялық бөлімшелер, тәуекел-менеджмент және ішкі аудит арасында нақты бөлуге мүмкіндік беріп, тәуекелдерді бақылау және алдын алу үшін сенімді жүйе қалыптастырады.

Орнықты даму ҚМГ-нің 2031 жылға дейінгі Даму стратегиясында бекітілген стратегиялық мақсаттарының бірі болып табылады. ESG-тәуекелдерді басқару жалпы тәуекел-менеджмент жүйесіне интеграцияланған және Компанияның сыртқы ортадағы өзгерістерге бейімделу қабілетін арттыру, ықтимал теріс салдарды барынша азайту және стейкхолдерлер мүдделерін ескере отырып, ұзақ мерзімді өсуін қамтамасыз ету құралы ретінде қызмет етеді.

2024 жылы ҚМГ орнықты дамуға әсер ететін факторларды ескере отырып, консолидирленген Тәуекелдер тіркелімін өзектендірді. Басқарушылық шешімдерді қабылдау барысында тәуекелдер туралы ақпаратты тиімді пайдалану белгісіздікті төмендетуге, орнықты операциялық модель құруға және қарқынды өзгеріп жатқан экономикалық, экологиялық және әлеуметтік орта жағдайында бизнестің тұрақтылығын қамтамасыз етуге ықпал етеді.

ESG-ТӘУЕКЕЛДЕР

Тренд
(бір жыл
ішінде)

Тәуекелдің сипаттамасы

Тәуекелді азайту үшін қолданылатын шаралар

4

ЭКОЛОГИЯЛЫҚ АСПЕКТ

Климаттық тәуекелдер және төменкөміртекті даму

ҚМГ үшін климаттық тәуекелдер төменкөміртекті экономикаға көшу және климаттың физикалық өзгерістерімен байланысты. Олардың қатарына мыналар жатады:

Энергетикалық көшу тәуекелдері – реттеушілік талаптардың күшеюі, технологиялық өзгерістер, нарықтық және бедел тәуекелдері.

Климаттың физикалық тәуекелдері – төтенше ауа райы құбылыстары (тасқындар, құрғақшылықтар) және климаттың созылмалы өзгерістері (су тапшылығы, температураның жоғарылауы).

2024 жылы Атырау, Ақтөбе және Батыс Қазақстан облыстарын қоса алғанда, ҚМГ қатысатын өңірлерде су тасқыны төтенше жағдайға алып келді, бұл залалды барынша азайту жөніндегі жедел шараларды талап етті.

Потенциалды әсері

Климаттық тәуекелдер шығындардың өсуіне, кірістің төмендеуіне, нарықтық мүмкіндіктердің шектелуіне, қызметкерлердің денсаулығына әсер етуі және жарақат алу ықтималдығының артуына әкелуі мүмкін. Сондай-ақ, бұл Компания өніміне деген сұраныс пен бизнес тұрақтылығына әсер етуі мүмкін.

ҚМГ климаттық тәуекелдерді төмендету бойынша белсенді жұмыс істейді, оның ішінде:

- 2060 жылға дейін Төменкөміртекті даму бағдарламасын жүзеге асырады.
- Энергия тұтыну мен парниктік газдар шығарындыларының есебін жүргізеді, метан шығарындыларын азайту бойынша жобаларды енгізеді.
- Тоқсан сайынғы негізде КО деңгейінде ТҚДБ іске асыру бойынша ЕТҰ іс-шаралар жоспарларына бақылау жүргізеді.
- I-REC халықаралық жаңартылатын энергия сертификаттарын сатып алады.
- CO₂ ұстау, сақтау және пайдалану (CCUS) мүмкіндіктерін зерттейді.
- Төменкөміртекті сүтегі өндірісінің әлеуетін бағалау арқылы Сүтегі энергиясын дамытады.
- Тұрақты авиациялық отын (SAF) өндірісінің перспективаларын және орман-климаттық жобаларды іске асыруды талдайды.
- Көктемгі су тасқынына дайындық және осал учаскелерді су басуға жол бермеу (автожолдарды шайып кету, электр беру желілерін зақымдау, Ұңғымаларды су басу) жөніндегі іс-шараларды әзірлеуді жүргізеді.

ҚМГ климаттың өзгеруіне бейімделу шараларын жетілдіруді жалғастырып, климаттық тәуекелдердің Компания қызметіне әсерін азайтуда.

Экологияға теріс әсер ету тәуекелі

ҚМГ қоршаған ортаға теріс әсер ету тәуекеліне ұшырауы мүмкін. Бұл ауаға ластаушы заттардың шығарылуы, су және топырақ ресурстарының ластануы, сондай-ақ экология саласындағы реттеуші талаптардың күшеюі секілді факторлармен байланысты. Экологиялық нормаларды сақтамау санкциялардың күшеюіне, қосымша қаржылық шығындарға және Компания беделінің нашарлауына алып келуі мүмкін.

Потенциалды әсері

Экологиялық тәуекелдердің жүзеге асуы айыппұлдарға, шекті нормадан тыс төлемдерге, қоршаған ортаны қалпына келтіруге арналған шығындарға және заңды жауапкершілікке алып келуі мүмкін. Сонымен қатар, экологиялық көрсеткіштердің нашарлауы Компанияның инвестициялық тартымдылығына және бизнесінің орнықтылығына кері әсер етуі ықтимал.

Қоршаған ортаға әсерді азайту үшін ҚМГ іс шаралар кешенін іске асырады:

- Атмосфераға шығарындыларды басқару және шикі газды факельмен жағуды азайту.
- Су ресурстары мен қалдықтарды басқару жобаларын енгізу.
- Экологиялық көрсеткіштерді бақылау және жерлерді рекультивациялау.
- Ең озық қолжетімді технологиялар мен эмиссияларды бақылаудың автоматтандырылған жүйелерін қолдану.
- Маңызды экологиялық әсерлерді алдын ала басқару және экология мәселелері бойынша мүдделі тараптармен өзара іс-қимыл.
- 2024 жылы Қалдықтарды басқару стандарты әзірленіп, бекітілді, сондай-ақ Экологиялық бағалау жүргізу жөніндегі Корпоративтік стандарт өзектендірілді.

ҚМГ экологиялық талаптарға сәйкестікті қамтамасыз ете отырып, өндірістік қызметтің қоршаған ортаға әсерін төмендетуге бағытталған табиғат қорғау шараларын жетілдіруді жалғастыруда.

Теңіз операциялары кезінде мұнай төгілу тәуекелі

Мұнай төгілулер технологиялық режимнің бұзылуы, құбырлардағы апаттар, жабдықтың істен шығуы және Каспий теңізінің күрделі табиғи жағдайлары нәтижесінде орын алуы мүмкін. Тәуекел факторларына тайыз сулар, кен орындарындағы жоғары қабат қысымы, күкіртті сутектің болуы және теңіз бетінің маусымдық қатуы жатады.

Потенциалды әсері

Мұнай төгілулер қоршаған ортаға елеулі зиян келтіруі, өндірістік процестердің тоқтауына, салдарын жою мен өтемақы шараларына арналған айтарлықтай қаржылық шығындарға алып келуі мүмкін.

Мұнай төгілу тәуекелін азайту үшін ҚМГ алдын алу шараларының кешенін іске асырады:

- Технологиялық процестер мен жабдықтың жағдайын тұрақты бақылау.
- Құбырлар мен жабдықтарға жоспарлы-ескерту жөндеу жұмыстарын жүргізу.
- Мұнай төгілу апаттарын жою бойынша персоналды оқыту және оқу-жаттығулар өткізу.
- Солтүстік-Каспий экологиялық әрекет ету базасының тиімді жұмысын қамтамасыз ету.
- Консервацияланған ұңғымаларға бақылау жүргізу.
- Апаттық жағдайлардың алдын алу жөніндегі жұмыс топтарына қатысу.

ҚМГ мұнай төгілуінің алдын алу және жою жүйесін жетілдіруді жалғастырып, экологиялық және қаржылық тәуекелдерді азайтуға бағытталған шараларды іске асыруда.

Өндірістік нысандардағы техногендік апаттар тәуекелі

ҚМГ-дың өндірістік қызметі жоғары қауіптілік деңгейімен сипатталады, бұл апатты жағдайлар, жарылыстар, өрттер және басқа да техногендік апаттар туындау қаупін тудырады. Мұндай жағдайлардың себептері жабдықтың тозуы, технологиялық процестердің бұзылуы, персоналдың қателіктері және қолайсыз сыртқы факторлар болуы мүмкін.

Потенциалды әсері

Өндірістік нысандардағы апаттар қызметкерлердің жарақат алуы мен қаза табуына, жабдық пен инфрақұрылымның бүлінуіне, қалпына келтіру жұмыстарына арналған қаржылық шығындардың артуына, сондай-ақ қоршаған ортаға зиян келтіруіне алып келуі мүмкін.

Апатты жағдайлардың алдын алу үшін ҚМГ кешенді шараларды қолданады:

- Ұңғымаларды бұрғылау жұмыстары кезінде алдын алу шараларын қолдану.
- Жабдыққа техникалық қызмет көрсету және диагностика жүргізу.
- Өнеркәсіптік қауіпсіздік сараптамаларын жүргізу және ықтимал қауіптерді анықтау.
- Жабдықты қауіпсіз пайдалану бойынша персоналды нұсқамау және оқыту.
- Өнеркәсіптік қауіпсіздікті арттыру бойынша іс-шаралардың орындалуын бақылау.
- Мүлікті зияннан сақтандыру шарттарын жасау.

ҚМГ техногендік тәуекелдердің алдын алу және оларға ден қою жүйесін жетілдіруді жалғастыруда, бұл персоналды, жабдықты және қоршаған ортаны сенімді қорғауды қамтамасыз етеді.

Тренд
(бір жыл
ішінде)

Тәуекелдің сипаттамасы

Тәуекелді азайту үшін қолданылатын шаралар

ЭЛЕУМЕТТІК АСПЕКТ

Өндірістік жарақат алу тәуекелі

Бұл тәуекел еңбек қауіпсіздігі ережелерінің сақталмауы, өндірістік тәртіптің бұзылуы, сондай-ақ қауіпті және зиянды өндірістік факторлардың әсер етуімен байланысты. Мұндай жағдайлар жазатайым оқиғаларға, еңбекке қабілеттіліктің жоғалуына және қызметкерлер өміріне қауіп төнуіне алып келуі мүмкін.

Потенциалды әсері

Өндірістік жарақат ауыр зардаптарға әкелуі мүмкін, соның ішінде:

- Қызметкерлердің денсаулығының нашарлауы, уақытша немесе тұрақты еңбекке жарамсыздық.
- Өндіріс тиімділігінің төмендеуі, мәжбүрлі тоқтаулар.
- Компенсациялар, айыппұлдар және сот процестерімен байланысты қаржылық шығындар.
- Компанияның беделіне әсер ететін тәуекелдер.

Жарақаттанудың алдын алу үшін ҚМГ еңбекті қорғаудың жүйелі тәсілін іске асырады:

- Қауіпсіз еңбек жағдайларын қамтамасыз ету және жаңа технологияларды енгізу.
- Қауіпсіздік техникасы бойынша тұрақты нұсқамау және оқыту.
- Қауіпсіздікке қатысты мінез-құлықты бақылау бағдарламаларын енгізу.
- Еңбек қауіпсіздігі нормаларының сақталуын ішкі бақылау.
- «Қорғау» картасы арқылы салдарсыз оқиғалар (Near Miss) бойынша есеп беру бағдарламасын іске асыру.

ҚМГ жарақат алу деңгейін төмендетуге ұмтылады, қызметкерлер үшін қауіпсіз еңбек жағдайларын қамтамасыз етіп, қауіпсіздік мәдениетін арттыру бойынша шаралар қабылдайды.

Кәсіби аурулардың дамуы және жаңа вирустық штамдар таралу тәуекелі

ҚМГ-дың өндірістік қызметі интоксикация, ластану, діріл, шу және жоғары физикалық жүктемелер секілді қолайсыз факторлардың әсерімен байланысты. Олардың ұзақ әсері кәсіби аурулардың дамуына алып келуі мүмкін. Сонымен қатар, жаңа вирустық штамдардың таралу қаупі бар, бұл қызметкерлердің денсаулығына және өндірістік процестің тұрақтылығына әсер етуі мүмкін.

Потенциалды әсері

- Кәсіби аурулардың дамуы, қызметкерлердің еңбекке уақытша немесе тұрақты жарамсыздығы.
- Аурушандық деңгейінің артуы және медициналық қызмет көрсету шығындарының өсуі.
- Еңбек ресурстарының қысқаруы және өндірістік тиімділіктің төмендеуі.
- Инфекциялық аурулардың таралуы салдарынан операциялық қызметке әсер ету.

Тәуекелді азайту үшін қолданылатын шаралар Бұл тәуекелді азайту үшін ҚМГ мынадай шараларды іске асырады:

- Жұмыс орындарын еңбек жағдайлары бойынша тұрақты аттестациялау.
- Қызметкерлерге міндетті медициналық тексерулер жүргізу.
- Өндірістік санитарлық бақылау және еңбек жағдайларын жақсарту.
- Қызметкерлердің денсаулығын қорғау жөніндегі іс-шаралар жоспарын іске асыру.

ҚМГ кәсіби аурулар мен инфекциялық қауіптер тәуекелдерін азайту үшін еңбек пен денсаулық сақтау жүйесін жетілдіруді жалғастыруда.

Білікті кадрлардың жетіспеушілік тәуекелі

Бұл тәуекел кадрлардың ауысуы, қажетті құзыреттері бар мамандардың жетіспеушілігі, сондай-ақ білікті қызметкерлерді тарту және ұстаудағы қиындықтармен байланысты. Кадр тапшылығы бәсекелестік орта, еңбек күшінің көші-қоны және кәсіптерге қойылатын талаптардың өзгеруі салдарынан туындауы мүмкін.

Потенциалды әсері

Компания қызметінің тиімділігі мен өнімділігінің төмендеуі.

Қолданыстағы персоналға жүктеменің артуы және жұмыс процестерінің бұзылу тәуекелі.

Стратегиялық жобаларды іске асыру қарқынының бәсеңдеуі.

Жаңа қызметкерлерді іріктеу, оқыту және бейімдеу шығындарының артуы.

ҚМГ кадрларды тарту, дамыту және ұстап қалу үшін іс-шаралар кешенін іске асырады:

- Кадрлар тұрақтамау себептерін тұрақты бақылау және жұмыстан шығатын қызметкерлерге сауалнама жүргізу.
- Еңбек жағдайларына қанағаттанушылықты бағалау мақсатында қызметкерлер арасында сауалнамалар өткізу.
- «МАНСАП» бағдарламасын іске асыру;
- Үлгіландыру бағдарламалары мен еңбек жағдайларын жетілдіру.
- Мансаптық өсу мүмкіндіктерін және кәсіби даму бағдарламаларын жасау.

ҚМГ кадрлық тәуекелдерді төмендету бағытында жұмыс жүргізіп, қызметкерлер үшін кәсіби дамуға қолайлы жағдай жасауда.

Терроризм тәуекелі

Бұл тәуекел Компанияның персоналына, мердігерлеріне және активтеріне қарсы бағытталған террористік және өзге де күш қолдану әрекеттерінің орын алу мүмкіндігімен байланысты. ҚМГ-нің қызметі қауіпсіздікке қатер төнуі ықтимал өңірлерді қамтиды, бұл қызметкерлер мен нысандарды қорғау шараларын қабылдауды талап етеді.

Потенциалды әсері

Қызметкерлердің өмірі мен денсаулығына төнетін қауіп.

Операциялық қызметтің бұзылуы, Компания активтерінің зақымдануы.

Қауіпсіздікті қамтамасыз ету және инфрақұрылымды қалпына келтіруге арналған шығындардың артуы.

Репутациялық және құқықтық тәуекелдер.

ҚМГ қауіпсіздікті қамтамасыз ету мақсатында кешенді іс-шараларды жүзеге асырады:

- Қауіпсіздік жүйелерінің жай-күйін тексеру және эвакуациялау схемаларын өзектендіру.
- Персоналды антитеррорлық қорғау мәселелері бойынша оқыту.
- Құқық қорғау органдарымен өзара іс-қимыл орнату.
- Төтенше жағдайларда әрекет ету бойынша оқу-жаттығу іс-шараларын өткізу.
- Бейнебақылау және өткізу жүйелеріне бақылау жүргізу.
- Терроризмге қарсы іс-қимыл саласындағы заңнама талаптарына сәйкес терроризм тұрғысынан осал объектілердің паспортизациясын жүргізу.

ҚМГ терроризм тәуекелдерін төмендету мақсатында қызметкерлер мен нысандарды қорғау жөніндегі шараларды жетілдіруді жалғастыруда.

**Тренд
(бір жыл
ішінде)**
Тәуекелдің сипаттамасы
Тәуекелді азайту үшін қолданылатын шаралар
ҚМГ қызмет ететін өңірлердегі әлеуметтік тұрақсыздық тәуекелі

Бұл тәуекел әлеуметтік шиеленістердің, рұқсат етілмеген ереуілдер мен наразылық акцияларының туындауымен байланысты. Негізгі себептерге жалақыны арттыру, әлеуметтік жағдайларды және еңбек кепілдіктерін жақсарту жөніндегі қызметкерлердің талаптары жатады.

2024 жылы Маңғыстау облысында 17 ереуіл тіркеліп, олардың 11-і ҚМГ-дың мердігер ұйымдарына қатысты болды. Компания қызметкерлер алдындағы барлық міндеттемелерін орындағанына қарамастан, әлеуметтік тұрақсыздық тәуекел факторы болып қала береді.

Потенциалды әсері

Компания беделіне әсер ететін тәуекелдер және сенім деңгейінің төмендеуі.

Өндірістік қызметтің бұзылу қаупі.

Еңбек дауларын реттеуге байланысты операциялық шығындардың артуы.

Компанияның инвестициялық тартымдылығына әсер етуі мүмкін.

ҚМГ әлеуметтік жағдайды тұрақтандыру үшін кешенді шаралар қабылдауда:

- ЕТҰ-да еңбек және демалыс жағдайларын жақсарту жөніндегі Жол карталарын іске асыру.
- Әлеуметтік-тұрмыстық инфрақұрылымды мониторингтеу және сәйкессіздіктерді жою.
- Аймақтардағы медициналық қызметкерлерді қолдау және әлеуметтік саланы дамыту.
- Мердігер ұйымдардағы еңбек жағдайларының сақталуын бақылау.
- Жаңаөзен қаласының әлеуметтік-мәдени ортасын дамытуға жәрдемдесу.
- Еңбекке орналастырудың ашық тетіктерін дамыту.
- Оперативті бақылау жүргізу үшін мердігер ұйымдар деректер базасын автоматтандыру.

ҚМГ қызметкерлермен және мүдделі тараптармен өзара іс-қимылды жалғастырып, қызмет ететін өңірлердегі әлеуметтік тұрақтылықты қамтамасыз етеді.

КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ
Комплаенс-тәуекелдер

Комплаенс-тәуекелдер сыбайлас жемқорлық көріністері, заңнама мен ішкі нормативтік құжаттардың бұзылу мүмкіндігімен байланысты. Бұл тәуекелдер қаржылық шығындарға, беделге нұқсан келтіруге және құқықтық салдарға әкелуі мүмкін. ҚМГ үшін басты міндеттердің бірі, ол бизнес-процестердің ашықтығын қамтамасыз ету және этикалық стандарттарды сақтау.

Потенциалды әсері

Қаржылық шығындар және айыппұл санкциялары.

Инвесторлар мен серіктестер тарапынан сенімнің төмендеуі.

Компания мен оның қызметкерлерінің заңды жауапкершілігі.

Компанияның орнықты дамуына әсер ететін бедел тәуекелдері.

ҚМГ комплаенс-тәуекелдерді болдырмау жөніндегі іс-шаралар кешенін іске асырады:

- Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу және түзету шараларын әзірлеу.
- Сыбайлас жемқорлыққа қарсы бақылау және комплаенс-тексерулерді тұрақты жүргізу.
- Ішкі нормативтік құжаттарды талдау және өзектендіру.
- Қызметкерлер арасында оқыту және түсіндіру арқылы сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру.

ҚМГ заңнаманы бұзу тәуекелдерін барынша азайта отырып, бизнес-процестердің ашықтығын қамтамасыз ету үшін комплаенс-бақылау жүйесін жетілдіруді жалғастыруда.

ESG-РЕЙТИНГТЕРІ

SUSTAINALYTICS БАҒАСЫ

32,8

2024 жылғы желтоқсанда халықаралық Sustainalytics рейтингтік агенттігі «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ-на ESG тәуекелдер рейтингісін 32,8 деңгейінде берді. Компания мұнай-газ саласындағы бағаланған 300 ұйымның ішінде 49-орынға ие болды.

Агенттік ҚМГ-нің ESG тәуекелдерді басқару деңгейін 67,3 балл деп бағалады («күшті»), бұл 2023 жылғы көрсеткішпен (67,2) салыстырғанда тұрақты деңгейді көрсетеді. Компанияның ESG тәуекелдерге ұшырау деңгейі 77 баллды құрап («жоғары»), 2023 жылғы көрсеткішпен (74,0) салыстырғанда әдістемелік өзгерістер нәтижесінде сәл артты.

Компания бірқатар негізгі бағыттар бойынша ілгерілеуге қол жеткізді. Атап айтқанда, су ресурстарын басқаруды жақсарту ESG рейтингке оң әсер етті – бұл су тұтыну көрсеткіштерінің және суды ұтымды пайдалану бойынша жаңа бастамалардың ашық жариялануымен расталады. Сондай-ақ корпоративтік басқару саласында елеулі ілгерілеу байқалды – бағалау индикаторларының кеңейтілген тізімі Компанияға басқару жүйесінің ашықтығы мен жоғары деңгейін көрсетуге мүмкіндік берді.

Компанияның позициясын нығайтуға төменкөміртекті өнімдер мен қызметтерді дамыту да айтарлықтай үлес қосты, оның ішінде CDP сауалнамасы аясында парниктік газдар бойынша қосымша ақпараттың ашылуы ерекше атап өтіледі.

Сонымен қатар, одан әрі даму үшін әлеует сақталуда, әсіресе жергілікті қауымдастықтармен өзара іс-қимыл, лоббистік қызмет туралы ақпаратты ашу және мемлекеттік органдарға жасалатын төлемдер бойынша есептілікті нақтылау бағыттарында. Бұдан бөлек, әдіснамалық өзгерістер шығарындылар мен қалдықтар саласындағы бағалауға кері әсер етті. Бұл ESG агенттігінің шығарындылардың қарқындылығына қатысты талаптарының қатаюын көрсететін жаңа индикаторлардың енгізілуімен байланысты.

Sustainalytics рейтингі туралы толық ақпарат мына сілтеме бойынша қолжетімді:

<https://www.sustainalytics.com/esg-rating/national%20company-kazmunaygas-jsc/1028382256>

MORNINGSTAR | SUSTAINALYTICS

ХАЛЫҚАРАЛЫҚ SUSTAINALYTICS РЕЙТИНГТІК АГЕНТТІГІ (АМСТЕРДАМ, НИДЕРЛАНДЫ)

Sustainalytics компаниясы – бұл экологиялық, әлеуметтік және корпоративтік басқару (ESG) салаларында зерттеу жүргізетін, рейтингтік бағалау мен талдауға маманданған жетекші тәуелсіз ұйым. Компания әлемнің түкпір-түкпіріндегі инвесторларға жауапты инвестициялық стратегияларды әзірлеуге және іске асыруға көмектеседі.

SUSTAINALYTICS БАҒАЛАУ ӘДІСТЕМЕСІ

ESG тәуекелдер рейтингі компанияның маңызды ESG-факторларға ұшырау деңгейі мен осы тәуекелдерді басқару тиімділігін талдау негізінде айқындалады. Бағалау 100 балдық шкала бойынша жүзеге асырылады, мұнда «0» – тәуекелдің жоқтығын білдіреді. 2024 жылы әдістеме жаңартылып, кейбір индикаторлардың салмақтары қайта бөлінді және жаңа бағалау параметрлері енгізілді.

MSCI БАҒАСЫ

MSCI рейтингтік агенттігінің деректері бойынша, «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ 2024 жылы ESG рейтингін «BBB» деңгейінде сақтап қалды, бұл саладағы орташа деңгейге сәйкес келеді. Бұл Компанияның экологиялық, әлеуметтік және корпоративтік тәуекелдерді теңгерімді түрде басқаратынын көрсетеді.

Компания көміртегі шығарындыларын, биологиялық әртүрлілікті және жер ресурстарын басқару бағытында тұрақты ілгерілеу көрсетіп отыр. Атап айтқанда, көміртегі шығарындыларын басқару көрсеткіштері 1,2 баллға жақсарды, бұл осы салада операциялық және реттеушілік тәуекелдердің басқа салалық компаниялармен салыстырғанда төмен болуымен байланысты. Компания экожүйелерге теріс әсердің алдын алу бойынша қабылдаған шаралары атап өтілді. Сонымен қатар, ҚМГ жерлерді рекультивациялау және мұнай қалдықтарын кәдеге жарату технологияларын қолдану арқылы экологиялық беделін арттырып отыр.

АНЫҚТАМА ҮШІН

ESG-рейтинг (Environmental, Social and Governance) – бұл бизнестің экологиялық және әлеуметтік тәуекелдері, сондай-ақ корпоративтік басқару тәуекелдері бойынша берілетін баға. ESG-рейтинг инвесторлар үшін инвестициялық шешімдер қабылдауда стратегиялық құрал болып табылады және компанияның ұзақ мерзімді перспективадағы орнықтылығын бағалау үшін оның тәуекелдері мен мүмкіндіктерін анықтауға көмектеседі.

Позитивті бағаланған маңызды бастамалардың бірі – ҚМГ-нің 2022–2031 жылдарға арналған Төменкөміртекті даму бағдарламасы, ол 2031 жылға қарай Score 1 және Score 2 шығарындыларын 2019 жылғы деңгеймен салыстырғанда 15%-ға төмендетуді көздейді.

Әлеуметтік өзара іс-қимыл саласында ҚМГ дүниежүзілік ұқсас компаниялармен салыстырғанда орташа деңгейде бағаланды. Бұл мұнай-газ саласының жергілікті экожүйелер мен қоғамға әсер етуімен байланысты. Сонымен бірге, Компанияда қызметкерлердің еңбекті қорғау және денсаулығын сақтау жүйесінің салалық стандарттарға сәйкес жоғары деңгейде сертификатталғаны атап өтілді.

MSCI ХАЛЫҚАРАЛЫҚ РЕЙТИНГТІК АГЕНТТІГІ (НЬЮ-ЙОРК, АҚШ)

MSCI Inc. – акциялар, облигациялар, жылжымайтын мүлік бойынша жаһандық индекстерді, портфельдік талдау құралдарын, ESG өнімдері мен климаттық шешімдерді ұсынатын америкалық қаржы компаниясы. MSCI бүкіл әлем бойынша инвесторларға әртүрлі актив санаттарындағы тәуекелдер мен мүмкіндіктерді бағалауға арналған деректер мен аналитикалық құралдарды ұсынып, негізделген инвестициялық шешімдер қабылдауға көмектеседі.

MSCI БАҒАЛАУ ӘДІСТЕМЕСІ

MSCI ESG рейтингі – бұл компаниялардың негізгі экологиялық, әлеуметтік және басқару (ESG) тәуекелдері мен мүмкіндіктерін басқару деңгейіне берілетін салаішілік салыстырмалы баға. Бағалау AAA (ең жоғары) мен CCC (ең төмен) аралығындағы жеті балдық шкала бойынша жүргізіледі және қаржылық тұрғыдан маңызды ESG факторларды ескереді.

БҰҰ ЖАҢАНДЫҚ ШАРТЫ

2006 жылдан бастап ҚМГ БҰҰ-ның Жаһандық шартына мүше және оның белсенді қатысушысы болып табылады. Компанияның жыл сайынғы орнықты даму есебі – БҰҰ Жаһандық шарты қағидаттарын іске асыру бойынша ілгерілеу туралы есебіміз болып табылады.

Сала	Қағидат
Адам құқықтары	1. Іскерлік топтар халықаралық деңгейде жария етілген адам құқықтарын қорғауды қолдап, құрметтеуге тиіс. 2. Іскерлік топтар адам құқықтарының бұзылуына қатысы болмауы тиіс.
Еңбек қарым-қатынастары	3. Іскерлік топтар бірігу еркіндігін және ұжымдық шарттар жасасу құқығын нақты мойындауды қолдауы тиіс. 4. Іскерлік топтар мәжбүрлі және міндетті еңбектің барлық нысандарын жою үшін әрекет етуге тиіс. 5. Іскерлік топтар балалар еңбегін толық жоюды қолдауы тиіс. 6. Іскерлік топтар еңбек және жұмыспен қамту саласындағы кемсітушілікті жоюды қолдауы тиіс.
Қоршаған орта	7. Іскерлік топтар сақтық қағидатына негізделген экологиялық мәселелерге көзқарасты қолдауы тиіс. 8. Іскерлік топтар қоршаған ортаның жай-күйі үшін жауапкершілікті арттыруға бағытталған бастамаларды қабылдауы тиіс. 9. Іскерлік топтар экологиялық қауіпсіз технологияларды дамытуға және таратуға жәрдемдесуі тиіс.
Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл	10. Іскерлік топтар бопсалау мен парақорлықты қоса алғанда, сыбайлас жемқорлықтың барлық нысандарына қарсы тұруға тиіс.

Аталған қағидаттар ҚМГ-дың орнықты дамуға және мүдделі тараптар үшін ұзақ мерзімді құндылықты қамтамасыз етуге бағытталған стратегиялық бастамаларының негізі болып табылады.

<https://unglobalcompact.org/what-is-gc/participants/6810>

БҰҰ-НЫҢ ОРНЫҚТЫ ДАМУ МАҚСАТТАРЫНА ҚОЛ ЖЕТКІЗУГЕ ҚОСҚАН ҮЛЕС

«КазМұнайГаз» ҰК АҚ өз қызметінде орнықты дамуға қол жеткізуге ұмтыла отырып, бизнес-стратегиясына БҰҰ-ның негізгі қағидаттарын, жаһандық үрдістерді, Қазақстанның даму басымдықтары мен жалпыадамзаттық құндылықтарды интеграциялайды. Компания БҰҰ-ның барлық 17 Орнықты даму мақсатына (ОДМ) бейілді және оларды іске асыруға белсенді қатысады.

Стратегиялық бағыттар мен негізгі міндеттерді ескере отырып, ҚМГ 10 басым ОДМ мен оларға сәйкес келетін 24 міндетке қол жеткізуге

үлес қосуға басымдық береді. Бұл мақсаттар Компанияның тиімділігін арттыруға және өндірістік қуаттарды дамытуға, еңбек жағдайларын жақсартуға, қызметкерлерге мүмкіндіктер жасауға, жергілікті қауымдастықтарды қолдауға, қоршаған ортаны қорғауға және инновацияларды дамытуға бағытталған стратегиялық бастамалар арқылы іске асырылады.

Мүдделі тараптармен өзара іс-қимыл жасау және халықаралық стандарттарды сақтау Компанияға орнықты болашаққа дәйекті түрде ілгерілеуге мүмкіндік береді.

Міндеттер

ҚМГ салымы

ЖАҚСЫ ДЕНСАУЛЫҚ ЖӘНЕ ӘЛ-АУҚАТ

3.6. Жол-көлік оқиғалары салдарынан қайтыс болғандар мен жарақаттар санын қысқарту

3.8. Денсаулық сақтау қызметтерімен қамтуды, оның ішінде сапалы негізгі медициналық-санитарлық қызметтерге қол жеткізуді және қауіпсіз, тиімді, сапалы және арзан негізгі дәрілік заттар мен вакциналарға қол жеткізуді қамтамасыз ету

3.9. Қауіпті химиялық заттар мен ластанудың, ауаның, судың және топырақтың улануының салдарынан болатын өлім мен аурудың санын едәуір азайту

Басымдық

Саламатты өмір салтын қамтамасыз ету және кез келген жаста әл-ауқатты болуға ықпал ету

2024 жылғы нәтижелер:

- ҚМГ-нің 7 ЕТҰ-да көлікті басқару диагностикасы жүргізіліп, «Сапарларды басқару» жобасын тираждау бойынша жол карталары бекітілді.
- ҚМГ ЕТҰ-ның 3 837 қызметкері және мердігер ұйымдардың 2 106 қызметкері «Defensive driving» курсы бойынша оқытылды.
- ҚМГ ЕТҰ-ның 18 265 қызметкері және мердігер ұйымдардың 1 490 қызметкері қауіпсіздік белдігін пайдалану бойынша практикалық көрсетілімге қатысты.
- ҚМГ қызметкерлерінің 100%-ы медициналық сақтандыру бағдарламасымен қамтылды.

Негізгі бастамалар:

- «Сапарларды басқару» жобасы – қозғалыс қауіпсіздігіне басымдық бере отырып, көлікті басқару жүйесін енгізу.
- 2024–2028 жылдарға арналған персоналды сауықтыру бағдарламасы – созылмалы аурулары бар қызметкерлердің жағдайын бақылау, алдын алу, ауысым алдындағы тексерулердің инновациялық әдістері, медициналық көмектің қолжетімділігі мен сапасын жақсарту.
- Медициналық сақтандыру – қызметкерлерге тұрақты медициналық тексерулер мен вакцинация жүргізу.
- Өнеркәсіптік қауіпсіздік талаптарын сақтау жөніндегі қызметкерлердің көшбасшылығы мен адалдығы кодексі.
- «Қорғау» картасы – еңбек жағдайындағы қауіпті жағдайларды анықтау және алдын алу.

ГЕНДЕРЛІК ТЕҢДІК

5.1. Барлық әйелдер мен қыздарға қатысты кемсітушіліктің барлық түрлерін жою

5.5. Әйелдердің жан-жақты және нақты қатысуын және олар үшін саяси, экономикалық және қоғамдық өмірде шешім қабылдаудың барлық деңгейлерінде көшбасшылық үшін тең мүмкіндіктерді қамтамасыз ету

Басымдық

Гендерлік теңдікті қамтамасыз ету және барлық әйелдер мен қыздардың мүмкіндіктерін кеңейту

2024 жылғы нәтижелер:

- Жұмысқа қабылдау кезінде конкурстық рәсімдер кемсітушілікке жол бермейді.
- ҚМГ-нің Директорлар кеңесі мен Бақылау кеңестеріндегі әйелдердің үлесі: 2024 жылы – 13% (мақсат – 2030 жылға қарай 30%).

Негізгі бастамалар:

- ҚМГ тобы компанияларының жоғары басқару құрамындағы әйелдердің үлесін 2030 жылға дейін 30%-ға дейін арттыру.
- WEP's бастамасын енгізу, оның ішінде гендерлік алшақтыққа өзіндік бағалау жүргізу және гендерлік құрам бойынша деректерді ашу.
- ҚР еңбек заңнамасының кемсітушілікке жол бермеу бөлігін қатаң сақтау.

ҚЫМБАТ ЕМЕС ЖӘНЕ ТАЗА ЭНЕРГИЯ

7.1. Арзан, сенімді және заманауи энергиямен жабдықтауға қол жеткізуді қамтамасыз ету

7.b. Заманауи және орнықты энергиямен жабдықтау үшін инфрақұрылымды кеңейту және технологияларды жаңғырту

Басымдық

- Өндірістің энергия тиімділігін арттыру
- Таза энергия үлесін ұлғайту

2024 жылғы нәтижелер:

- 2024 жылы энергия үнемдеу саласында 70 іс-шара іске асырылып, 2,36 млн ГДж отын-энергетикалық ресурстары үнемделді, бұл парниктік газдар шығарындыларын 174,9 мың тонна CO₂-ге азайтуға тең.
- Технологиялық жабдықтарға энергетикалық аудит жүргізілді.
- 2023–2024 жылдары 20 000 «жасыл» I-REC сертификаты сатып алынды.
- ҚМГ тобы компанияларында Энергетикалық саясат және Энергия үнемдеу мен энергия тиімділігін арттыруды басқару регламенті бекітілді.

Негізгі бастамалар:

- Жабдықты жаңғырту және автоматтандырылған есепке алу жүйелерін енгізу арқылы энергия тиімділігін арттыру.
- ЖЭК дамыту: Total Eren компаниясымен бірлескен ЖЭС жобалары (1 ГВт) және Епі компаниясымен бірлескен гибридік электр станциясы (247 МВт).
- «Жасыл» электр энергиясын сатып алу (2031 жылға қарай жалпы көлемнің 15%-ы).
- Этанол негізінде тұрақты авиациялық отын (SAF) өндіру.

ЛАЙЫҚТЫ ЖҰМЫС ЖӘНЕ ЭКОНОМИКАЛЫҚ ӨСУ

8.5. Әйелдер мен ерлер, соның ішінде жастар мен мүгедектер үшін толық және нәтижелі жұмыспен және лайықты еңбекпен және бірдей еңбекақымен қамтамасыз ету

8.6. Жұмыс істемейтін, оқымайтын және кәсіби дағдыларды игермейтін жастардың үлесін айтарлықтай азайту

8.8. Еңбек құқықтарын қорғау және барлық жұмысшылар үшін сенімді және қауіпсіз жұмыс жағдайларын қамтамасыз етуге жәрдемдесу

Басымдық

Үдемелі, толық қамтылған және орнықты экономикалық өсуге, толық және нәтижелі жұмыспен қамтуға және лайықты жұмысқа жәрдемдесу

2024 жылғы нәтижелер:

- ҚМГ 49 мыңнан астам адамды жұмыспен қамтып отыр.
- «Жас маман», Дуальді оқыту, «Стажер», «KMGE School» сияқты жас мамандарды дамыту бағдарламалары жүзеге асырылуда.

Негізгі бастамалар:

- Жастарды тарту бағдарламалары, түлектерді оқыту және жұмысқа орналастыру, тар бағыттағы мамандарды даярлау және тәжірибеден өткізу.
- Ұжымдық шарттар арқылы қызметкерлерді әлеуметтік қолдау (50-ден астам жеңілдік түрі).

ИНДУСТРИЯЛАНДЫРУ, ИННОВАЦИЯЛАР, ИНФРАҚҰРЫЛЫМ

9.1. Адамдардың экономикалық дамуы мен әл-ауқатын қолдау мақсатында өңірлік және трансшекаралық инфрақұрылымды қоса алғанда, сапалы, сенімді, орнықты және тұрақты инфрақұрылымды негіздеу

9.4. Ресурстарды пайдалану тиімділігін арттыру және таза және экологиялық таза технологиялар мен өндірістік процестерді кеңінен қолдану арқылы оларды орнықты ете отырып, инфрақұрылымды жаңарту және өнеркәсіптік кәсіпорындарды қайта жабдықтау

Басымдық

Тұрақты инфрақұрылым құру, орнықты индустрияландыру мен инновацияларға жәрдемдесу

2024 жылғы нәтижелер:

- Өндіру деректері мен процестерін басқару тиімділігін арттыру үшін ABAI ақпараттық жүйесінің 6 модулі енгізілді.
- Енгізілген шешімдер нәтижесінде қосымша мұнай өндірілді және ұңғымаларды жөндеу саны азайтылды.
- «Цифрлық азамат» курсы әзірленді.

Негізгі бастамалар:

- ҚМГ тобының барлық өндірістік ақпаратын орталықтандыру және оны жасанды интеллект пен машиналық оқыту арқылы өңдеу үшін ABAI ақпараттық жүйесін дамыту және енгізу.
- Қызметкерлердің цифрлық сауаттылығын арттыруға арналған «Цифрлық азамат» бағдарламасы.
- Энергия тұтынуды оңтайландыру және технологиялық жабдықты жаңғырту.

ТҰРАҚТЫ ҚАЛАЛАР ЖӘНЕ ЕЛДІ МЕКЕНДЕР

11.2. 2030 жылға қарай жол қозғалысы қауіпсіздігін арттыру, атап айтқанда, осал жағдайдағы адамдардың, әйелдердің, балалардың, мүгедектердің және қарттардың қажеттіліктеріне ерекше назар аударып, қоғамдық көлікті пайдалануды кеңейту негізінде барлығының қауіпсіз, арзан, қолжетімді және экологиялық тұрақты көлік жүйелерін пайдалана алуын қамтамасыз ету

11.6. 2030 жылға қарай қалалардың жан басына шаққандағы теріс экологиялық әсерін азайту, оның ішінде ауа сапасына және қалалық және басқа да қалдықтарды жоюға ерекше назар аудару арқылы азайту

Басымдық

Қалалар мен елді мекендердің ашықтығын, қауіпсіздігін, өміршеңдігін және экологиялық орнықтылығын қамтамасыз ету

2024 жылғы нәтижелер:

- «Таза Қазақстан» акциясына қатысу:
 - Тазалау және абаттандыру бойынша 75 іс-шара өткізілді.
 - 10 мыңнан астам адамның қатысуымен 235 сенбілік ұйымдастырылып, 240 тонна қалдық жиналды.
 - 60 жасыл желектерді өктеу іс-шарасы өткізіліп, шамамен 170 мың ағаш қамтылды.
- Ластаушы заттар шығарындыларын автоматтандырылған мониторингтеу жүйелерін орнату жұмыстары жүргізілуде.
- 2021 жылдан бастап ҚМГ тобы бойынша жалпы саны 200 000-ға жуық ағаш отырғызылды, оның ішінде 2024 жылы – 97 мыңнан астамы.

Негізгі бастамалар:

- Электромобильдерге арналған қуаттау инфрақұрылымын дамыту.
- Қоршаған ортаға теріс әсерді кезең-кезеңімен азайтуға бағытталған қолжетімді ең озық технологияларды енгізу.
- Ластаушы заттар шығарындыларын азайту бағдарламасын әзірлеу.
- Дүниежүзілік банк бастамасы – «2030 жылға қарай ілеспе мұнай газын жүйелі түрде факелде жағуды толық тоқтату» жобасын іске асыру.
- «Жасыл белдеу» құру – көгалдандыру жобалары.
- Қоршаған ортаның жай-күйін жақсарту мақсатындағы «Таза Қазақстан» бастамасына қатысу.

ЖАУАПТЫ ТҰТЫНУ ЖӘНЕ ӨНДІРІС

12.4. Келісілген халықаралық қағидаттарға сәйкес химиялық заттарды және олардың бүкіл өмірлік циклі бойындағы барлық қалдықтарды экологиялық тұрғыдан ұтымды пайдалануға қол жеткізу және олардың адам денсаулығы мен қоршаған ортаға теріс әсерін азайту үшін олардың ауаға, суға және топыраққа түсуін айтарлықтай азайту

12.5. 2030 жылға қарай қалдықтардың пайда болуын болдырмау, оларды азайту, өңдеу және қайта пайдалану бойынша шаралар қабылдау арқылы олардың көлемін едәуір азайту

12.6. Компанияларға, әсіресе ірі және трансұлттық компанияларға тұрақты өндіріс әдістерін қолдануға және өз есептерінде ресурстарды ұтымды пайдалану туралы ақпаратты көрсетуге кеңес беру

Басымдық

Тұтыну мен өндірістің ұтымды үлгілеріне көшуді қамтамасыз ету

2024 жылғы нәтижелер:

- 2018–2024 жылдар аралығында 4,5 млн тонна тарихи мұнай қалдықтары қайта өңделді.
- Су ресурстарын басқару бойынша іс-шаралар жүзеге асырылуда.

Негізгі бастамалар:

- Тарихи жинақталған мұнай қалдықтарын кәдеге жарату бағдарламасы.
- АМӨЗ-дегі ағынды суларды тазартуға бағытталған «Тазалық» жобасы.
- Қалдықтарды басқару стандартының енгізілуі.
- Су ресурстарын басқару бағдарламасы.
- «Жасыл» кеңселерді және қалдықтарды бөлек жинау жүйесін дамыту.

КЛИМАТТЫҢ ӨЗГЕРУІМЕН КҮРЕС

13.2. Климаттың өзгеруіне ден қою шараларын саясатқа, стратегияларға және жоспарлауға енгізу

13.3. Климаттың өзгеруінің ауырлығын азайту және әлсірету және адамдар мен мекемелерді оларға бейімдеу және ерте алдын алу бойынша ағарту жұмыстарын жақсарту, ол туралы ақпарат тарату

Басымдық

Климаттың өзгеруіне және оның салдарына қарсы шұғыл шаралар қабылдау

2024 жылғы нәтижелер:

- ҚМГ-нің 2060 жылға дейінгі төменкөміртекті даму бағдарламасы бекітілді.
- «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ-ның парниктік газдар шығарындыларын мониторингтеу және есептілік жүргізу бойынша корпоративтік әдістемесі өзектендірілді. Бұл әдістеме Score 1, 2 және 3 санаттарын толық қамтиды және түгендеу, есепке алу мен есептілік тәсілдерін қамтиды.
- Сутек Атласы әзірленіп, жасыл сутек бойынша пилоттық жоба іске асырылуда. Лабораториялық жұмыстар аясында сутекті сақтауға арналған темір мен титан қорытпаларының үлгілері алынды.
- Air Astana компаниясымен және ЕҚДБ қолдауымен Қазақстанда тұрақты авиаотын (SAF) өндіру әлеуеті бойынша технико-экономикалық зерттеу аяқталды.
- Павлодар облысында орман-климаттық жобаны іске асыруға арналған учаскелер анықталып, парниктік газдарды сіңіру әлеуеті бағаланды және көгалдандыру бойынша Жұмыс жобасы әзірленді.
- OGMP 2.0 бастамасына қосылып, UNEP ұйымына метан шығарындылары бойынша алғашқы есеп ұсынылды.
- ҚМГ мамандары метан ағып кетулерін басқару бойынша оқытылып, ҚМГ-нің екі еншілес ұйымында метан ағып кетуінің далалық өлшемдері жүргізілді.
- «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ тобы үшін метан шығарындыларын басқаруға арналған Нұсқаулық бекітілді.
- COP-28 конференциясында ҚМГ мұнай-газ секторын декарбонизациялау жөніндегі Хартияға қосылды.

Негізгі бастамалар:

- Ішкі көміртекті баға белгілеу жүйесін енгізу.
- Carbon Disclosure Project (CDP) шеңберіндегі қатысу және TCFD стандарты бойынша климаттық тәуекелдерді ашып көрсету.
- Метан шығарындыларын басқару бойынша халықаралық серіктестермен бірлескен жұмыс (Carbon Limits, International Finance Corporation, Tetra Tech Inc).
- ҚМГ – БҰҰ Қоршаған орта бағдарламасының OGMP 2.0 метан бастамасының қатысушысы.
- Мұнай-газ секторын декарбонизациялау жөніндегі Хартияның қатысушысы.
- Chevron корпорациясымен бірлесіп Павлодар облысында орман-климаттық офсет жобасы іске асырылуда.

ҚҰРЛЫҚ ЭКОЖҮЙЕЛЕРІН САҚТАУ

15.3. Шөлейттенуге қарсы күрес жүргізу, тозуға ұшыраған жерлер мен топырақты, соның ішінде шөлейттену, құрғақшылық және су тасқынынан зардап шеккен жерлерді қалпына келтіру және жердің жағдайын нашарлатпауға тырысу

15.5. Табиғи мекендеу орындарының тозуын тежеу, биологиялық әртүрліліктің жоғалуын тоқтату және жойылып кету қаупі төнген түрлердің сақталуын және жойылып кетуін болдырмау үшін маңызды шаралар қабылдау

Басымдық

Құрлық экожүйелерін қорғау және қалпына келтіру және оларды ұтымды пайдалануға жәрдемдесу, орманды ұтымды пайдалану, шөлейттенуге қарсы күрес, жердің тозу процесін тоқтату және кері қайтару және биологиялық әртүрліліктің жоғалу процесін тоқтат

2024 жылғы нәтижелер:

- Арал теңізінің құрғаған табанында 15 мың га аумақта 4,5 млн сексеуіл көшеті отырғызылды.
- АМӨЗ-дағы булану алқаптарын қалпына келтіру және ағын каналдарын қайта жаңарту жобасы іске асырылуда.
- Ластанған жерлерді қалпына келтіру және ластаушы заттардың төгінділерін азайту бойынша жұмыстар жүргізілуде.

Негізгі бастамалар:

- Күн сайын 50 мың м³ су өндіретін Кендірліде тұщыландыру зауытын салу.
- Жерлерді қалпына келтіру.
- Биологиялық алуантүрлілікті сақтау бағдарламасын әзірлеу және табиғатты қорғау ұйымдарымен ынтымақтастық.
- Қоршаған ортаға әсерді азайту бойынша шаралар иерархиясы қағидаттарын енгізу (алдын алу, азайту, қалпына келтіру, өтеу).
- Қоршаған ортаның жай-күйін жақсарту мақсатында «Тазалық» экологиялық жобасын іске асыру.

ОРНЫҚТЫ ДАМУ ҮШІН СЕРІКТЕСТІК

17.1. Салықтар мен басқа да кірістерді жинау бойынша ұлттық мүмкіндіктерді арттыру мақсатында ішкі көздерден алынатын, оның ішінде дамушы елдердің халықаралық қолдауының арқасында алынатын ресурстарды жұмылдыруды күшейту

17.16. Барлық елдерде, әсіресе дамушы елдерде орнықты даму мақсаттарына қол жеткізуді қолдау үшін білімді, тәжірибені, технологияны және қаржылық ресурстарды жұмылдыратын және тарататын көптеген мүдделі тараптардың қатысуымен серіктестіктермен толықтырылған орнықты даму мүдделерінде Жаһандық серіктестікті нығайту

17.17. Серіктестіктердің ресурстарын пайдалану тәжірибесі мен стратегияларына сүйене отырып, мемлекеттік ұйымдар, мемлекеттік және жеке секторлар мен азаматтық қоғам ұйымдары арасындағы тиімді серіктестікті ынталандыру және көтермелеу

Басымдық

Орнықты даму мүддесінде Жаһандық әріптестік шеңберінде жұмысты жүзеге асыру құралдарын нығайту және жандандыру

2024 жылғы нәтижелер:

- ҚМГ жыл сайын салықтар, мемлекетке төлемдер және өзінің қызметі туралы ақпаратты ашып көрсетеді, бұл ретте ашықтықтың үздік стандарттарын ұстанады.
- Компания орнықты даму саласындағы жобаларды іске асыруда халықаралық агенттіктермен және мемлекетаралық ұйымдармен тығыз ынтымақтастықта жұмыс істейді.

Негізгі бастамалар:

- Салық есептілігін ашу, соның ішінде GRI стандарты және OECD Action 13 ел бойынша есептілік бастамасы бойынша.
- Орнықты даму, қоршаған ортаны қорғау және шығарындыларды азайту жөніндегі халықаралық бастамаларға қатысу.
- Корпоративтік басқарудың ашықтығын арттыру.

ҚМГ БАСТАМАЛАР МЕН ҚАУЫМДАСТЫҚТАРДАҒЫ МҮШЕЛІГІ ЖӘНЕ ҚАТЫСУЫ

GRI 2-28

«ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ орнықты даму, қоршаған ортаны қорғау, экологиялық әсерді азайту және қауіпсіздік стандарттарын арттыруға

бағытталған халықаралық және ұлттық бастамаларға белсенді қатысады.

КЛИМАТ ЖӘНЕ ЭКОЛОГИЯ САЛАСЫНДАҒЫ БАСТАМАЛАР

Дүниежүзілік банктің 2030 жылға қарай ілеспе мұнай газын жүйелі түрде факелде жағуды тоқтату бастамасы

ҚМГ 2015 жылдан бастап қолдайды және ілеспе газды жағу көлемін барынша азайтуға ұмтылады.

Жаһандық метан бастамасы (GMI)

ҚМГ 2017 жылдан бері желі мүшесі болып табылады және метан шығарындыларын азайту және кәдеге жарату жобаларын іске асырып келеді.

CDP (Carbon Disclosure Project)

ҚМГ жыл сайын парниктік газдар шығарындылары және су ізі бойынша барлық активтеріне қатысты деректерді жариялайды.

Caspian Environmental Protection Initiative (CEPI)

Қаспий теңізі өңірінің қоршаған ортасын қорғауға бағытталған бастамаға 2020 жылдан бастап қатысады.

The Oil & Gas Methane Partnership 2.0 (UNEP)

2023 жылы ҚМГ қосылып, метан шығарындылары мен оларды азайту бойынша есептіліктің ашықтығын арттыруда.

Oil and Gas Decarbonisation Charter

ҚМГ 2023 жылдан бастап қатысады, COP28 алаңында қосылып, мұнай-газ саласындағы көміртекті ізді азайтуға бағытталған шараларды қолдайды.

ҚАУІПСІЗДІК, ТӨТЕНШЕ ЖАҒДАЙЛАРҒА ДАЙЫНДЫҚ ЖӘНЕ МҰНАЙ ТӨГІЛУЛЕРІН ЖОЮ

4

Oil Spill Preparedness Regional Initiative (OSPRI)

ІРІЕСА және Халықаралық теңіз ұйымымен өзара іс-қимылда жұмыс істейді, төгілулердің алдын алу және жою бойынша.

Oil Spill Response Limited (OSRL)

мұнай төгілулерін жоюға маманданған халықаралық ұйымның мүшесі.

ҰЛТТЫҚ ЖӘНЕ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҚАУЫМДАСТЫҚТАР

Қазақстан Республикасының «Атамекен» ҰКП

құқықтық мәселелер бойынша ынтымақтастық.

KAZENERGY

комитеттер мен жұмыс топтарына белсенді қатысу, Экология және әлеуметтік жауапкершілік жөніндегі үйлестіру кеңесін басқару.

БҰҰ-ның Жаһандық шарты

ҚМГ шартқа қол қойған және жыл сайын орнықты даму бойынша ілгерілеу есебін жариялайды.

IOGP (Халықаралық мұнай және газ өндірушілер қауымдастығы)

2018 жылдан бастап мүшесі, қауіпсіздік саласындағы халықаралық стандарттарды енгізуде.

KazWeld – Қазақстандық дәнекерлеу қауымдастығы

халықаралық стандарттарға сәйкес дәнекерлеу технологиялары мен кадр даярлауды дамыту.

«Жаңа Қазақстанның салық төлеушілері» қауымдастығы

салық заңнамасын жетілдіру және кәсіпорындардың салықтық сауаттылығын арттыру.

Қазақстан машина
жасаушылары одағы

машина жасау саласын
қолдау және кәсіпорындарды
біріктіру.

Мұнай-газ химиясы өнімдерін
өндірушілер мен тұтынушылар
қауымдастығы

Қазақстандағы мұнай-газ химия
саласының орнықты дамуына
жәрдемдесу.

Qazaq Green – ЖСК қауымдастығы

жаңартылатын энергетика
саласындағы құзыреттерді
дамыту.

Ecojer

ҚМГ 2021 жылдан бастап өңірлік
экологиялық бастамалар
қауымдастығының мүшесі.

ӘЛЕУМЕТТІК ЖӘНЕ КӘСІБИ БАСТАМАЛАР

«Мұнай-газ кешенінің ардагерлері» қоғамдық бірлестігімен ынтымақтастық

ҚМГ 2021 жылдан бері ардагерлер кеңесімен өзара әрекеттесіп, тәжірибе
мен сараптамалық қолдауды қамтамасыз етеді.

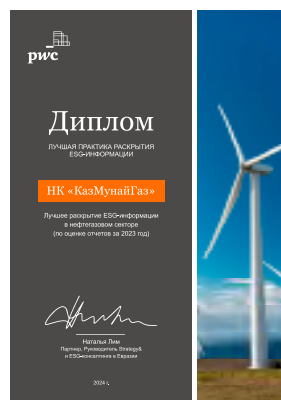
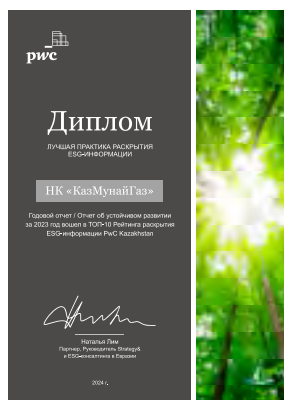
АҚПАРАТТЫ АШУ

PwC Kazakhstan жүргізетін корпоративтік есептердегі қаржылық емес ақпаратты ашып көрсету бойынша үздік 50 компания рейтингі

4

ҚМГ тұрақты түрде ESG ақпаратын ашып көрсету бойынша ТОП-5 үздік компанияның қатарына кіреді.

PwC Kazakhstan жүргізетін ESG-ақпаратты ашу рейтингі – бұл қазақстандық компаниялардың орнықты даму жөніндегі деректерді ашып көрсету сапасы мен толықтығына жыл сайын жүргізілетін талдау. Рейтинг шеңберінде жылдық есептер мен орнықты даму туралы есептер, оның ішінде интеграцияланған және әлеуметтік есептер бағаланады. Мақсаты – көшбасшыларды анықтау және ақпаратты ашу тәжірибесін жақсарту бойынша ұсынымдар беру.

Бағалау келесі негізгі бағыттар бойынша жүргізіледі: Орнықты даму стратегиясы, Корпоративтік басқару, Әлеуметтік саясат және персоналды басқару, Экологиялық әсерлер және оларды басқару, Есептілік тәжірибесі және халықаралық стандарттарға сәйкестік. Компаниялар 76 критерий бойынша бағаланады.

Рейтингтің мақсаты – Қазақстандағы ESG есептілігін дамытуға қолдау көрсету және елдегі орнықты дамуды басқару сапасын арттыруға ықпал ету.

ҚМГ орнықты даму, экология және қауіпсіздік салаларындағы үздік жаһандық тәжірибелерді интеграциялай отырып, әріптестікті дамытуды жалғастыруда.